

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

**Opleidingen tot leraar voortgezet
onderwijs van de tweede graad –
reguliere traject**
deeltijd

Saxion Next

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

**Opleidingen tot leraar voortgezet
onderwijs van de tweede graad -
reguliere traject
deeltijd**

Saxion Next

CROHO nr. 35198, 35195, 35196, 35193,
35301, 35199, 35221, 35261, 35201,
35197, 35254, 35207, 35381, 35411,
35401, 39113

Hobéon Certificering

Datum

13 december 2017

kernpanel

Drs. R.B. van der Herberg, Prof. dr. J.F.M. van der Vaart,
R.C.M. Elgershuizen, drs. A. van Berkel

Vakpanel

Drs. C.J.M Ravesloot, Drs. J. Gademan, Drs. A.W.G. Hoevers

Student

M. Teunissen

Secretarissen

G.C. Versluis, Drs. G.W.C. Broers

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	5
3.	INLEIDING	9
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	11
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL REGULIERE TRAJECT	37
6.	AANBEVELINGEN	39
BIJLAGE I	Scoretabel reguliere traject	41
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	43
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten generiek	53
BIJLAGE IV	Overzicht auditteam	55

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Saxion Next
status instelling	rechtspersoon voor hoger onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad <ol style="list-style-type: none"> 1. Nederlands 2. Engels 3. Frans 4. Duits 5. Biologie 6. Scheikunde 7. Wiskunde 8. Natuurkunde 9. Aardrijkskunde 10. Geschiedenis 11. Techniek 12. Economie 13. Verzorging/Huishoudkunde 14. Maatschappijleer 15. Verzorging/Gezondheidskunde 16. Beeldende Vorming
registratienummer croho	<ol style="list-style-type: none"> 1. 35198 2. 35195 3. 35196 4. 35193 5. 35301 6. 35199 7. 35221 8. 35261 9. 35201 10. 35197 11. 35254 12. 35207 13. 35381 14. 35411 15. 35401 16. 39113
domein/sector croho	Educatie
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Education
aantal studiepunten	240 EC

afstudeerrichtingen	Regulier, Nederlands, Wiskunde, Engels
locaties	Deventer, Enschede
variant	Deeltijd
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	27 september 2017
Contactpersoon opleiding	Jan Auwke Diepenhorst j.a.diepenhorst@saxion.nl

Basisgegevens opleiding (hbo-bachelor)

Instroom (aantal)	2011 2012	2012 2013	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017
Deeltijd	107	121	121	145	144	217
Minoren*	30	38	26	33	34	39

*Toelichting: de minorstudenten nemen als 'cursist' deel aan het onderwijs. Een deel van de minoren schrijft zich na het behalen van de bachelor in als student.

Docenten	variant/ aantal	fte
Deeltijd	wiskunde (8)	1.8
	Engels (1)	0.4
	regulier (8)	1.6
	Nederlands (13)	4.4

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Definitie NVAO:

Het aandeel van het totaal aantal (resp. voltijd, deeltijd of duale) bachelorstudenten (eerstejaars ho) dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven, zo mogelijk voor de laatste zes cohorten.

Cohort	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitval (deeltijd)	11.8%	7.5%	5.0%	7.4%	5.5%	7.0%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor (na het eerste jaar)

Cohort	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitval na jaar	10.4%	9.3%	9.9%	5.0%	3.5%	0%

Tabel 3: Rendement

Definitie NVAO:

Het aandeel van de bachelorstudenten (resp. voltijd, deeltijd of duale) die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat het bachelordiploma haalt in de nominale studieduur + één jaar, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

Cohort	2012	2013	2014
Rendement (deeltijd) over alle studenten, inclusief stoppers. Feitelijk rendement ligt dus hoger	68.2	75.2%	75.2%

Tabel 4: Docentkwaliteit

Definitie NVAO:

Het aandeel docenten (OP) met een master en het aandeel docenten met een PhD in het totaal aantal docenten (OP).

Graad	MA	PhD
Percentage (deeltijd)	90.6%	0 %

Tabel 5: Docent-student ratio

De verhouding tussen het totaal aantal fte's aan docenten van de opleiding en het totaal aantal ingeschreven (deeltijd)studenten in het meest recente studiejaar (2016-2017)

docent-student ratio	
Ratio (deeltijd)	1: 49

Tabel 6: Contacturen

Definitie NVAO:

Het gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacturen, voor ieder jaar van de opleiding.

Het aantal contacturen per traject verschilt. Voor regulier is dat 5 uur per week Voor Nederlands en wiskunde is dat 7 uur per week

2. SAMENVATTING

Saxion Next biedt twee trajecten aan om tweedegraads leraar te worden: het reguliere traject voor studenten die al een afgeronde opleiding op hbo- of wo-niveau hebben gevolgd en een traject leraar Nederlands, Wiskunde of Engels voor studenten die al een andere lerarenopleiding hebben afgerond. De hbo-bacheloropleidingen leraar vo 2e graad van Saxion Next leiden studenten op tot tweedegraads leraar Nederlands, Engels, Frans, Duits, Biologie, Scheikunde, Wiskunde, Natuurkunde, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Techniek, Economie, Verzorging/Huishoudkunde, Maatschappijleer, Verzorging/Gezondheidskunde en Beeldende Vorming. In reguliere traject kiezen studenten voor een van de zestien lerarenopleidingen. Alle beoordeelde tweedegraadslerarenopleidingen van Saxion Next vertonen een verreichende gelijkenis, qua doelstelling, structuur en reikwijdte van de onderwijsleeromgeving, wijze van toetsen en beoordelen, deskundigheid personeel en voorzieningen. Dit maakt het mogelijk op algemeen niveau kwalitatieve uitspraken te doen die dan voor alle onderzochte opleidingen gelden. Alleen daar, waar op het niveau van de verschillend trajecten (reguliere traject en trajecten leraar Nederlands, Wiskunde, Engels) aanleiding is van dit algemeen oordeel af te wijken, wordt daar in deze samenvatting melding van gemaakt.

In januari 2017 heeft de minister van OC&W op advies van de NVAO en de Inspectie van het Onderwijs Saxion Next toestemming gegeven om deel te nemen aan het experiment Leeruitkomsten en Accreditatie onvolledige opleidingen. Met ingang van 1 september 2017 zijn de eerste studenten in dit experiment gestart.

Voor de accreditatie van de tweedegraadslerarenopleidingen moest het auditteam ook een uitspraak doen over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van dit experiment.

Deze samenvatting heeft betrekking op de beoordelingsrapporten van beide trajecten: het reguliere traject en het traject leraar Nederlands, Wiskunde en Engels.

Onderwerp 1. Beoogde eindkwalificaties

De tweedegraadslerarenopleidingen baseren zich binnen zowel het reguliere traject als het traject voor de leraar Nederlands, Wiskunde en Engels aantoonbaar op de landelijke SBL-competenties. De opleidingen profileren zich met het aanbieden van maatwerk, waarbij studenten de nog benodigde competenties kunnen ontwikkelen. Dat is een sterk element van deze opleidingen.

De opleidingen hebben op verschillende manieren contact over de vereiste competenties, kennis en vaardigheden met vertegenwoordigers vanuit het werkveld, waaronder met de eigen beroepenveldcommissie en met de stagescholen.

De opleidingen hebben zich na de vorige visitatie in 2012 ook aan de landelijke kennisbases – de generieke en de vakspecifieke van '10voordeleraar' - gecommitteerd.

De opleidingen besteden voldoende aandacht aan het ontwikkelen van een kritisch reflectieve en onderzoekende houding. De internationale dimensie en dan met name het ontwikkelen van kennis en vaardigheden om – gezien de grote stadsproblematiek - in een multiculturele omgeving te kunnen werken en om te kunnen gaan met diversiteit, behoeft in de eindkwalificaties explicieter aandacht.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoende' voor deze standaard. De opleidingen zorgen er met de SBL-competenties en de generieke respectievelijke vakspecifieke kennisbasis voor dat zij de studenten een voldoende basis bieden voor het leraarschap.

Onderwerp 2. Programma

De opleidingen bieden een heel gedegen en sterk op de praktijk gericht programma aan dat alle studenten in staat stelt de specifieke competenties, kennis en vaardigheden die zij nog moeten ontwikkelen, te behalen. Daarmee kunnen zij aan de slag als startend leraar.

De drie niveaus van competentiebeheersing: basisbekwaam, LIO-bekwaam en startbekwaam - op competentiekaarten uitgewerkt in prestatie-indicatoren per niveau - maken het curriculum toegankelijk en de structuur inzichtelijk. De drie leerlijnen - de kennis- en vaardighedenlijn, de integrale lijn en de reflectie- en ontwikkelingslijn - zorgen voor een duidelijke samenhang in het programma.

De opleidingen zorgen in de basis voor een actueel en relevant programma. Zij hebben hierover regelmatig contact met het werkveld. Niet alle actuele ontwikkelingen krijgen nu expliciet aandacht, daar de beschikbare (les)tijd in deze verkorte tweejarige opleidingen, beperkt is. Het auditteam acht het echter belangrijk dat er meer aandacht komt voor 21^e -eeuwse vaardigheden, digitale didactiek, opbrengstgericht werken, passend onderwijs, burgerschapsvorming et cetera.

Via de uitgebreide stage(s) krijgen de studenten veel gelegenheid hun beroepsvaardigheden te ontwikkelen. Dat is een sterk punt. Het is essentieel dat de opleidingen ervoor zorgen dat de studenten in een rijke leeromgeving terecht komen en goede begeleiding krijgen van een mentor, die als leraar een goed voorbeeld geeft o.a. op het terrein van specifieke vakdidactiek. Dit gebeurt, maar een enkele keer is de kwaliteit niet naar wens is. Dan grijpen de opleidingen aantoonbaar in, waarbij het vereiste niveau van de werkplek en de mentor richtinggevend is. Dit is dus een kwetsbaar punt en behoeft derhalve voortdurende aandacht van de stagedocenten van de opleidingen.

De studenten krijgen via de opdrachten voldoende gelegenheid hun specifieke kennis en vaardigheden te ontwikkelen op het gebied van het algemeen vormend onderwijs dan wel het beroepsonderwijs. Ook het ontwikkelen van een onderzoekende, kritisch reflectieve houding krijgt in het curriculum voldoende aandacht.

In het traject leraar Wiskunde kan de verbinding tussen vakinhoud en vakdidactiek nog versterkt worden. In het traject leraar Nederlands mogen de docenten de studenten in hun werkstukken meer laten focussen op de vakdidactische component.

De studenten van het reguliere traject zijn zeer tevreden over de opzet en inhoud van het programma, over het geboden maatwerk, over de voorbereiding op het beroep en over de sterke koppeling tussen de theorie en de praktijk: 'Wat je vandaag leert, kun je morgen toepassen', aldus de studenten. Ook de studenten in de trajecten leraar Nederlands, Wiskunde en Engels zijn tevreden over het programma.

Het auditteam is van oordeel, dat de opleidingen een uitgebreide en zorgvuldige toelatingsprocedure hanteren, waarmee ze er voor zorgen dat alleen studenten die in potentie de vereiste eindkwalificaties van het vakmanschapsdeel kunnen behalen, worden toegelaten. Waar van toepassing - bij de toelating van zij-instromers - maken zij daarbij gebruik van het assessmentbureau ELAN van Universiteit Twente.

Het auditteam beoordeelt standaard 2 met betrekking tot de beroepsgerichtheid van het programma voor de beide trajecten als 'voldoende'. Het auditteam beoordeelt de standaarden 3, 4 en 5 met betrekking tot de inhoud, de vormgeving en de aansluiting van het reguliere traject als 'goed'. Het is een heel gedegen en samenhangend programma op maat en met een sterke koppeling tussen theorie en praktijk. Al het geleerde is direct toepasbaar.

Gelet op bovenstaande overwegingen en gelet op het feit, dat de opleidingen tot leraar Wiskunde en Engels nog (heel) jong zijn, beoordeelt het auditteam standaard 3 met betrekking tot de inhoud van het programma van het traject leraar Nederlands, Wiskunde en Engels als 'voldoende'. De standaarden 4 en 5 beoordeelt het auditteam voor deze trajecten als 'goed'.

Onderwerp 3. Personeel

Het auditteam is van oordeel dat de tweedegraadslereenopleidingen van Saxion Next duidelijke eisen stellen aan de kwaliteit en ervaring van de docenten die zij inzetten.

De teams van het reguliere traject en het traject leraar Nederlands, Wiskunde en Engels bestaan uit enthousiaste, inspirerende en voor de studenten goed bereikbare docenten. De studenten zijn tevreden over hun docenten.

Niet alle docenten kennen de context van het mbo. Het auditteam beveelt deze docenten met klem aan, zelf rond te kijken op een ROC of AOC en/of daar een korte docentstage te lopen. De docenten besteden voldoende aandacht aan de bevordering van hun eigen deskundigheid, waarbij de focus nu duidelijk ligt op alle aspecten die te maken hebben met het experiment Leeruitkomsten. Dat is belangrijk.

De werkdruk behoeft blijvende aandacht van het management, daar maar een kleine groep docenten een relatief grote aanstelling heeft en dientengevolge veel verschillende taken heeft.

Het auditteam is van oordeel dat de opleidingen voor standaard 6 zeker een 'voldoende' verdienen.

Onderwerp 4. Voorzieningen

De huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van de opleidingsprogramma's. Er zijn voldoende grote en kleinere lokalen, studieruimten en overlegkamers beschikbaar. De Saxion bibliotheek beschikt over relevante (vak)literatuur en databases. De benodigde ICT-voorzieningen, waaronder digitale schoolborden en de digitale leeromgeving Blackboard, zijn aanwezig. Dit laatste acht het auditteam essentieel voor het tijd- en plaatsafhankelijk communiceren en het kunnen bieden van flexibel onderwijs.

De studiebegeleiding en de informatievoorziening zijn adequaat en bevorderen de studievoortgang. De studietoetscoach, de SB'er en de mentor en indien van toepassing de schoolopleider, vervullen een duidelijke rol in de begeleiding. Studenten zijn daarover in het algemeen tevreden. Het auditteam acht het belangrijk dat de opleidingen de studievoortgang en de specifieke behoefte van elke student goed in de gaten blijven houden en duidelijk communiceren over de wederzijdse verwachtingen.

Het auditteam beoordeelt standaard 7 en 8 als 'voldoende'.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

De opleidingen evalueren op verschillende manieren – zowel formeel als informeel – de kwaliteit van de opleidingen met de verschillende stakeholders en treffen op basis van de uitkomsten aantoonbaar verbetermaatregelen. De opleidingen hebben een actieve en betrokken opleidingscommissie waarin studenten vanuit beide opleidingstrajecten zitting hebben. Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleidingen goed luisteren naar de mening van de studenten en daadwerkelijk wat doen met kritische opmerkingen en wensen van de studenten. Ook het regelmatig raadplegen van alumni en werkveld via het alumnonderzoek en het werkgeversonderzoek op de stagescholen is een sterk punt.

Het auditteam acht het oordeel 'goed' voor deze standaard op zijn plaats.

Onderwerp 6. Toetsing

De opleidingen toetsen op een valide, betrouwbare en voor alle betrokkenen inzichtelijke wijze of de studenten de competenties en daaruit afgeleide doelen behalen. Het auditteam is van oordeel, dat de opleidingen het toetsen en beoordelen zowel procedureel als inhoudelijk goed op orde hebben. De opleidingen hebben voor alle toetsen toetsmatrijzen opgesteld, ze maken gebruik van verschillende passende toetsvormen, zetten regelmatig meer-ogen in bij het beoordelen en hebben duidelijke correctiemodellen en beoordelingsformulieren met een rubric opgesteld. Aan de hand van het afstudeerdossier toetsen de opleidingen tot slot op een zeer gedegen en gevarieerde wijze of de studenten het niveau van een startbekwame leraar hebben gerealiseerd.

De examencommissie borgt de kwaliteit van het toetsen en beoordelen zorgvuldig, o.a. aan de hand van haar jaarlijkse borgingsagenda. Daarin staat o.a. dat alle leden van de commissie tweemaal per studiejaar afstudeerproducten (afstudeerdossiers) bestuderen en vaststellen of hun gemeenschappelijke oordeel overeenstemt met het oordeel dat gegeven is door de beoordelaar.

De toetscommissie van de Academie van Pedagogiek en Onderwijs (APO) van Saxion - waar de tweedegraadslerarenopleidingen sinds 2016 fysiek zijn ondergebracht - speelt ook een krachtige rol in het toezien op de kwaliteit van de toetsen.

Het auditteam beoordeelt deze standaard daarom met een 'goed'.

Onderwerp 7. Gerealiseerde eindkwalificaties

Het auditteam is van oordeel dat de studenten van het reguliere traject en het traject leraar Nederlands in hun afstudeerdossiers hebben aangetoond dat zij op het vereiste bachelorniveau beschikken over de competenties van een startbekwaam tweedegraads leraar. Dat blijkt bij de afgestudeerden uit het reguliere traject uit de producten in de Vaktaak en het Beroepsbeeld en uit het behalen van een voldoende tot goede beoordeling voor het LIO-assessment. Dat blijkt bij de studenten uit het traject leraar Nederlands uit de scripties, die van een voldoende niveau zijn, uit het Beroepsbeeld en uit het behalen van een voldoende tot goede beoordeling voor het LIO-assessment.

Het auditteam heeft geen eindwerken van de studenten uit het traject leraar Wiskunde en Engels kunnen bekijken, daar deze trajecten nog geen afgestudeerden kenden. Echter, op basis van hetgeen het auditteam heeft gezien in de afstudeerdossiers van de vier studenten uit het traject Nederlands en 27 studenten uit het reguliere traject, heeft het auditteam er vertrouwen in dat de afstudeerdossiers van studenten Wiskunde en Engels in de nabije toekomst eveneens zullen laten zien dat die studenten ook dat niveau hebben bereikt.

Alumni en vertegenwoordigers vanuit het werkveld zijn tevreden over de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk functioneren. Dat nagenoeg alle studenten direct een baan hebben en dat zij naast lesgevende taken ook andere verantwoordelijke rollen vervullen binnen de school, is voor het auditteam een belangrijke indicatie voor het gerealiseerde niveau.

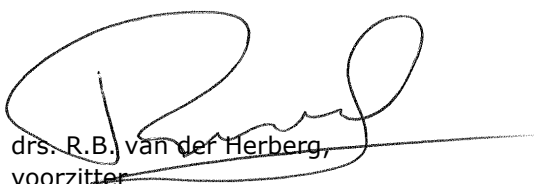
Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Algemene conclusie:

Saxion Next biedt tweedegraadslerarenopleidingen aan, die sterk beroepsgericht zijn en (via maatwerk) studentgeoriënteerd. De opleidingen bedienen vooral een oudere doelgroep die op basis van eerder verworven kennis en ervaringen, specifieke wensen en eisen heeft. De opleidingen spelen daar goed op in, zijn flexibel en bieden maatwerk.

Op grond van bovenstaande oordelen acht het auditteam – gelet ook op de beslisregels van de NVAO – een algemeen eindoordeel 'voldoende' op zijn plaats.

Den Haag, 13 december 2017

drs. R.B. van der Herberg,
voorzitter

G.C. Versluis,
secretaris

3. INLEIDING

Saxion Next is een particuliere hogeschool voor beroepsonderwijs. De hogeschool werkt onder de vlag van Stichting Saxion. Saxion Next verzorgt o.a. de opleidingen tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad (verder vermeld als: tweedegraadslerarenopleidingen). Zij biedt daarbij maatwerk voor mensen die al een hbo- of wo-vakstudie achter de rug hebben of al een andere lerarenopleiding hebben afgerond en nu tweedegraads leraar in een bepaald vak willen worden.

De opleiding wordt aangeboden als deeltijdopleiding en duurt in de regel 1,5 jaar à 2 jaar.

Saxion Next biedt twee verschillende trajecten:

1. Het zogenoemde 'reguliere' traject: voor mensen die al een vakstudie achter de rug hebben de tweedegraadslerarenopleidingen Nederlands, Engels, Frans, Duits, Wiskunde, Natuurkunde, Scheikunde, Biologie, Techniek, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Maatschappijleer, Economie, Verzorging/Gezondheidskunde, Verzorging/Huishoudkunde, Beeldende Kunst. De studenten die deze opleidingen volgen krijgen een generiek programma aangeboden ten behoeve van het leraarschap (onderwijskunde, pedagogiek, didactiek). Daarnaast lopen zij stage, waarin zij het geleerde in praktijk moeten brengen. Het gaat als het ware om een educatieve kop op een voorgaande studie. Omdat het veelal om kleine aantallen studenten per richting gaat, volgen de studenten het reguliere programma in gemengde groepen. De uitvoering van opdrachten voor de eigen richting vindt vooral plaats tijdens de stage, maar ook al in beperkte mate binnen het cursorisch onderwijs.
2. De trajecten Nederlands, Wiskunde of Engels: een tweedegraadslerarenopleiding Nederlands, Wiskunde en met ingang van 1 september 2017 ook Engels, waarin mensen met een educatieve opleiding de inhoud van het vak Nederlands, Wiskunde of Engels leren. Ook deze studenten lopen stage om het geleerde in de praktijk te brengen. In tegenstelling tot het reguliere programma, volgen deze studenten de aangeboden lessen in drie aparte groepen (Nederlands, Engels, Wiskunde).

Hobéon heeft deze audit uitgevoerd met een kernpanel bestaande uit een domeindeskundige voorzitter, twee generieke vak-/werkvelddeskundigen en een deeltijdstudent van een andere tweedegraadslerarenopleiding. Dit kernpanel is aangevuld met drie vakdeskundigen vanuit de clusters alfa, bèta en gamma. Om de trajecten leraar Nederlands en Wiskunde (type 2) goed te kunnen beoordelen, is gekozen voor een vakdeskundige Nederlands respectievelijk Wiskunde. Twee secretarissen vanuit Hobéon hebben het auditteam ondersteund.

In januari 2017 heeft de minister van OC&W op advies van de NVAO en de Inspectie van het Onderwijs Saxion Next toestemming gegeven om deel te nemen aan het experiment Leeruitkomsten en Accreditatie onvolledige opleidingen. Met ingang van 1 september 2017 zijn de eerste studenten in dit experiment gestart.

Voor de accreditatie van de tweedegraadslerarenopleidingen moet het auditteam ook een uitspraak doen over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van dit experiment. Tevens moet het auditteam kijken naar de opvolging van de aanbevelingen, die het NVAO-panel eind 2016 heeft gedaan naar aanleiding van de marginale toetsing van de aanvraag en het aanvraagdossier. (Zie verder onder het kopje 'ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie'.) Om deze reden is een extra deskundige aan het kernpanel toegevoegd.

De beoordeling van de betreffende lerarenopleidingen is opgenomen in i) een beoordelingsrapport over het reguliere traject, ii) een beoordelingsrapport over het traject leraar Nederlands, Wiskunde en Engels en iii) een aparte rapportage met betrekking tot het experiment Leeruitkomsten en Accreditatie onvolledige opleidingen.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie

Het laatste accreditatiebesluit over de tweedegraadslerarenopleidingen van Saxion Next dateert van 2006 en 2007 (Nederlands en natuurkunde) met de vervaldatum 31 december 2012, respectievelijk 2013 (Nederlands en natuurkunde). Vanaf die tijd heeft de NVAO de accreditatie aangehouden, omdat er wetgeving in de maak was die het mogelijk maakte om verkorte opleidingen zoals die van Saxion Next te accrediteren. In 2014 heeft de NVAO opnieuw een oordeel gegeven dat geldig was tot en met 31 augustus 2016. Nu Saxion Next begin 2017 toestemming heeft gekregen van de minister van OC&W deel te nemen aan het experiment Leeruitkomsten en Accreditatie onvolledige opleidingen, zal de NVAO de accreditatie nog tot 3 juli 2018 aanhouden.

In 2012 heeft een auditteam de tweedegraadslerarenopleidingen van Saxion Next opnieuw gevisiteerd. Daarover is een beoordelingsrapport geschreven. Het auditteam was over het algemeen positief over de kwaliteit van de opleidingen. Naar aanleiding van de aanbevelingen van het panel heeft Saxion Next onder andere de volgende verbetermaatregelen genomen:

- de opleidingen hebben de kennisbasis van de gezamenlijke lerarenopleidingen als uitgangspunt genomen voor het vakinhoudelijk deel van het curriculum;
- ten aanzien van internationalisering hebben de opleidingen een heldere positie ingenomen en is een samenwerking met een lerarenopleiding in België gestart;
- het portfolio wordt voortaan vooral ingezet als begeleidingsinstrument bij de stage en niet meer voor beoordeling van de eindkwalificaties. Het afstudeerdossier is als eindwerk in de plaats gekomen van het portfolio. Daarin worden drie producten opgenomen die de eindkwalificaties representeren: Beroepsbeeld, Vaktaak/actieonderzoek en LIO-assessment.

Daarnaast hebben sinds de vorige visitatie in 2012 een aantal andere belangrijke ontwikkelingen plaatsgevonden:

- de opleidingen hebben twee nieuwe trajecten voorbereid en gestart voor een tweedegraadslerarenopleiding Wiskunde en Engels, voor mensen die al een andere lerarenopleiding hebben afgerond;
- de opleidingen hebben een aanvraagdossier samengesteld voor deelname aan het experiment Leeruitkomsten en Accreditatie onvolledige opleidingen (Zie hierboven). Met de aanbevelingen van het NVAO-panel is Saxion Next aan de slag gegaan;
- de opleidingen hebben verder gewerkt aan de kwaliteitsverbetering van het onderwijs (o.a. onderzoek) en professionalisering van de docenten (bijvoorbeeld behalen Basiskwalificatie Examinering (BKE) en mastergraad);
- de tweedegraadslerarenopleidingen zijn sinds 2016 fysiek ondergebracht bij de Academie van Pedagogiek en Onderwijs (APO) van Saxion en overgegaan op de (digitale) systemen die binnen Saxion worden gebruikt.

In onderhavig beoordelingsrapport beschrijft het auditteam bij de verschillende standaarden zijn bevindingen met betrekking tot de hierboven beschreven verbetermaatregelen en ontwikkelingen. Zijn bevindingen met betrekking tot het experiment Leeruitkomsten en Accreditatie onvolledige opleidingen heeft het auditteam opgenomen in een apart rapport.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde eindkwalificaties tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

- *Generiek*

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleidingen tot leraar 2^e graad vo (in het vervolg genoemd 'de tweedegraadslerarenopleidingen') van Saxion Next de landelijk vastgestelde en in de Algemene Maatregel van Bestuur bij Wet op de beroepen in het hoger onderwijs (Wet BIO) vastgelegde competenties hanteert als richtinggevend voor de programmering van de betreffende opleidingen. Deze zogeheten SBL-competenties zijn onder begeleiding van de Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL) tot stand gekomen. Op landelijk niveau is via een matrix de relatie met de vijf Dublin Descriptoren zichtbaar gemaakt.

De zeven SBL-competenties betreffen: i) interpersoonlijk competent, ii) pedagogisch competent, iii) vakinhoudelijk en didactisch competent, iv) organisatorisch competent, v) competent in het samenwerken met collega's, vi) competent in het samenwerken met de omgeving en vii) competent in zelfreflectie en ontwikkeling.

De tweedegraadslerarenopleidingen hebben de SBL-competenties uitgewerkt naar gedragsaspecten (prestatie-indicatoren) op drie niveaus: basisbekwaam, LIO-bekwaam en startbekwaam. De competenties en bijbehorende prestatie-indicatoren zijn opgenomen in zeven competentiekaarten. (Zie standaard 3.)

Voor het zogenoemde reguliere traject¹ hebben de opleidingen daarnaast voor elk vak een aantal vakdidactische competenties geformuleerd.

Er is landelijk overleg geweest over de herijking van de SBL-competenties. Met ingang van 1 augustus 2017 zullen drie bekwaamheidseisen de zeven SBL-competenties gaan vervangen. De tweedegraadslerarenopleidingen van Saxion Next hebben daarop vooruitlopend de drie bekwaamheidseisen gebruikt als basis bij het formuleren van de leeruitkomsten in het kader van het experiment Leeruitkomsten en Accreditatie onvolledige opleidingen. Deze leeruitkomsten gelden voor alle studenten die vanaf 1 september 2017 met de opleiding zijn gestart. (Zie daarover verder de aparte rapportage over het experiment.)

¹ Zoals al in de inleiding is beschreven biedt Saxion Next twee trajecten om tweedegraads leraar te worden: het reguliere traject voor studenten die al een afgeronde opleiding op hbo- of wo-niveau hebben gevolgd en een traject leraar Nederlands, Wiskunde of Engels voor studenten die al een andere lerarenopleiding hebben afgerond.

Kennisbasis

▪ *Generiek*

De tweedegraadslerarenopleidingen van Saxion Next hebben zich na de vorige visitatie in 2012 ook geëngageerd aan de landelijke kennisbasis, zoals die voor een groot aantal vakken is samengesteld door leden van de Vereniging Hogescholen. De generieke kennisbasis van 10voordeleraar voor de studenten in het reguliere traject en de vakspecifieke kennisbases van 10voordeleraar voor de studenten van de trajecten leraar Nederlands, Wiskunde en Engels maken nu integraal deel uit van de curricula van de opleidingen.

▪ *Reguliere traject*

De tweedegraadslerarenopleidingen van het reguliere traject hebben naast de SBL-competenties als leidraad voor elk vak een aantal vakdidactische competenties geformuleerd. Bijvoorbeeld voor:

- Aardrijkskunde: de student kan leerlingen kaartvaardigheden laten verwerven, zoals kaartlezen, kaartanalyse en kaartinterpretatie.
- Maatschappijleer: de student kan in didactisch handelen leerlingen stimuleren om (met betrekking tot maatschappelijke vraagstukken):
 - kennis, inzicht en vaardigheden te ontwikkelen
 - zich bewust te worden van eigen betrokkenheid
 - een eigen mening te verwoorden
 - actief en democratisch te functioneren in de (politieke) omgeving
- Biologie: de student is in staat lijnen en kaders aan te brengen in biologische verschijnselen die leerlingen tegenkomen en daarbij ordeningsprincipes uit de biologie gebruiken

Voor het experiment Leeruitkomsten hebben de opleidingen de eindkwalificaties vertaald naar acht eenheden van leeruitkomsten van 30 EC. In de leeruitkomsten van het meesterschapsdeel – de eerste vier leeruitkomsten – hebben de opleidingen ook de landelijke generieke kennisbasis geïntegreerd. In de leeruitkomsten van het vakmanschapsdeel – de leeruitkomsten 5 tot en met 8 – zijn de landelijke kennisbases van het vak geïntegreerd. Voor elk van de zestien lerarenopleidingen van het reguliere traject is er nu een specifieke set van leeruitkomsten beschikbaar. Deze set van leeruitkomsten is in gebruik genomen voor de studenten die vanaf september 2017 zijn ingestroomd. (Zie hiervoor de aparte rapportage over het experiment.)

▪ *Generiek*

Eigen kenmerk lerarenopleiding Saxion Next: maatwerk

Het auditteam constateert, dat het kenmerkende van de lerarenopleidingen van Saxion Next is gelegen in het bieden van maatwerk. De opleidingen bieden onderwijs aan studenten die of nog het meesterschapsdeel moeten volgen (het reguliere traject) of nog het vakmanschapsdeel (het traject tot leraar Nederlands, Wiskunde of Engels). Daar waar mogelijk krijgen studenten vrijstellingen en/of mogelijkheden om te versnellen. Het auditteam vindt het maatwerk een sterk element binnen deze lerarenopleidingen.

Daarnaast speelt het leren op de werkplek een belangrijke rol: op de werkplek/stageschool moeten de studenten het geleerde in praktijk brengen. Studenten van het reguliere traject brengen bijna tweederde deel van hun studie door op de stageplaats (205 dagen in totaal). Studenten van de trajecten leraar Nederlands, Wiskunde en Engels lopen minimaal 1 dag per week stage.

Onderzoek

Het ontwikkelen van een onderzoekende houding maakt integraal deel uit van de competentieontwikkeling. Zowel in het reguliere traject als in de trajecten leraar Nederlands, Wiskunde en Engels krijgt het ontwikkelen van deze kritisch reflectieve en onderzoekende houding, het kunnen toepassen van kennis uit onderzoek van anderen en het zelf kunnen uitvoeren van onderzoek in de indicatoren/leerdoelen voldoende aandacht, iets wat de opleidingen zichtbaar hebben gemaakt in specifieke indicatoren en leerdoelen.

Internationale dimensie

De docenten van de lerarenopleidingen zijn zelf voldoende op de hoogte van actuele internationale ontwikkelingen op het terrein van educatie en besteden daaraan ook enige aandacht in hun onderwijs. Maar aan het ontwikkelen van kennis en vaardigheden om o.a. in verband met de grote stadsproblematiek in een multiculturele omgeving te kunnen werken en te kunnen omgaan met diversiteit, besteden zij geen expliciete aandacht. Dat komt eigenlijk alleen aan de orde als de student in zo'n omgeving stage loopt/werkzaam is. Dit acht het auditteam een aandachtspunt voor de opleidingen. Het auditteam is van oordeel, dat de opleidingen aan de internationale dimensie in de eindkwalificaties meer aandacht zouden moeten besteden dan zij nu doen.

Afstemming met vakgenoten en het werkveld

Saxion Next mag als commerciële aanbieder - naar het oordeel van het auditteam ten onrechte - niet aanschuiven bij de overleggen van het Algemeen Directeurenoverleg Educatieve Faculteiten (ADEF) en 10voordeleraar. Het auditteam heeft evenwel geconstateerd, dat de lerarenopleidingen de actuele ontwikkelingen zoals de herijking van de competenties en de discussies over de kennisbasis en kennistoets wel volgen. Zij zijn daarover voldoende geïnformeerd.

De opleidingen hebben sinds 2016 contact met de lerarenopleiding van de Karel de Grote Hogeschool in Antwerpen. Deze lerarenopleiding biedt flexibele trajecten voor studenten met een afgeronde hbo- en wo-bacheloropleiding. Dat is een interessant contact voor Saxion Next. Daarnaast houden de opleidingen op verschillende manieren contact met vertegenwoordigers vanuit het werkveld over de actuele eisen aan de afgestudeerden, de opzet en inhoud van het curriculum en het functioneren van de afgestudeerden in de praktijk.

De opleidingen hebben een beroepenveldcommissie, waarin vier vertegenwoordigers zitting hebben vanuit het werkveld waarvoor de opleidingen opleiden: van praktijkonderwijs tot vwo tot mbo. Het auditteam acht de huidige samenstelling en de expertise wat aan de magere kant en beveelt de opleidingen aan de commissie nog verder te verbreden met het oog op alle actuele ontwikkelingen in het werkveld.

Daarnaast zijn de docenten zelf actief (geweest) als leraar in het voortgezet onderwijs en/of middelbaar beroepsonderwijs en/of bezoeken zij studenten op hun werkplek/stageadres. Daarmee hebben de opleidingen voldoende geborgd dat de beoogde eindkwalificaties, kennis en vaardigheden aansluiten bij de eisen vanuit het beroepenveld. Het aantal relaties met vakgenoten en beroepenveld is echter wel wat aan de magere kant.

Weging en Oordeel

De opleidingen baseren zich binnen het reguliere traject aantoonbaar op de landelijke SBL-competenties. Het bieden van maatwerk daarbinnen is een sterk element van deze lerarenopleidingen.

De opleidingen hebben op verschillende manieren contact over de vereiste competenties, kennis en vaardigheden met vertegenwoordigers vanuit het werkveld, waaronder met de beroepenveldcommissie en de stagescholen.

De opleidingen hebben zich na de vorige visitatie in 2012 ook aan de landelijke kennisbases – de generieke en de vakspecifieke van 10voordeleraar - gecommitteerd.

De opleidingen besteden voldoende aandacht aan het ontwikkelen van een kritisch reflectieve en onderzoekende houding.

De internationale dimensie en met name het ontwikkelen van kennis en vaardigheden om in een multiculturele omgeving te kunnen werken en om te kunnen gaan met diversiteit, heeft in de eindkwalificaties explicieter aandacht.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoende' voor deze standaard. De opleidingen zorgen er met de SBL-competenties en de generieke respectievelijke vakspecifieke kennisbasis voor dat zij de studenten een voldoende basis bieden voor het leraarschap.

4.2. Programma

Standaard 2: De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Toelichting NVAO: Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het beroepenveld en het vakgebied.

Bevindingen

- *Generiek*

Vaardigheden op het gebied van de beroepspraktijk: stage/werkplekleren

Zoals al onder standaard 1 is vermeld, lopen de studenten gedurende hun studie veel stage. Vrijwel meteen aan het begin van de studie starten de studenten met een oriënterende stage van een aantal dagen. In de loop van de studie neemt het aantal te verzorgen lessen en de verantwoordelijkheid van de student toe. Het stagetraject eindigt met een LIO-stage in de door de student gekozen afstudeerrichting beroepsonderwijs of algemeen vormend onderwijs. Tijdens de stage voeren de studenten opdrachten uit. De studenten van het reguliere traject stellen zelf leerwerktaken op die samengesteld worden als authentieke beroepstaken. Daarbij kan gedacht worden aan het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van een lessenserie, het maken van toetsen, het ontwikkelen van lesmateriaal. Bij de trajecten leraar Nederlands, Wiskunde en Engels werken studenten voor hun portfolio aan competenties waarvan zij aangeven dat zij die nog moeten ontwikkelen. De studenten stellen zelf hun leerdoelen op. Het auditteam is van oordeel, dat dit onderdeel van het curriculum in de basis prima op orde is.

Studenten kiezen zelf hun stageplek. De opleidingen stellen duidelijke eisen aan de stageschool/werkplek en de stagebegeleider waaronder de eis van een rijke leeromgeving, beschikbaarheid van begeleiding en ervaring, opleiding en coachingsvaardigheden van de begeleider. Deze eisen staan beschreven in de Praktijkboeken voor het reguliere traject en voor de trajecten leraar Nederlands, Wiskunde en Engels en in de notitie 'Stagebeleid in de Tweedegraadslerarenopleidingen Saxion Next'.

Het auditteam constateert dat de opleidingen de borging van de kwaliteit van de stage op papier goed geregeld hebben. De stagedocenten van de opleidingen zien hier vervolgens in de praktijk op toe. Zij bezoeken de studenten in elke stageperiode minimaal één keer (en zo nodig vaker) op de stageplek/werkplek; meestal aan het begin van de stageperiode en nog een keer voor een lesbezoek en nagesprek met de student en zijn mentor.

Indien de kwaliteit van de stageplek en/of het begeleiden niet naar wens is, grijpt de stagedocent in. In het geval het een school betreft waar de student al een baan heeft, is dat evenwel lastig. In de gesprekken tijdens de audit blijkt dat deze situaties worden besproken in het studieleidersoverleg. Een uitkomst kan zijn dat een student een beperkte stage op een andere school doet of dat de stagedocent vaker op de stageschool komt om te beoordelen. Daarmee zorgen de opleidingen ervoor dat de student zich toch voldoende kan ontwikkelen. Deze situatie komt een enkele keer voor. Dit acht het auditteam evenals de opleidingen wel een kwetsbaar punt. Het is essentieel dat de opleidingen altijd strenge eisen blijven stellen. De voorbeelden uit de praktijk hebben het auditteam er evenwel van overtuigd dat de opleidingen in voorkomende gevallen realistische oplossingen hebben gevonden, waarbij het vereiste niveau richtinggevend is.

De opleidingen stimuleren studenten ervaring op te doen op verschillende stagescholen. Zij adviseren studenten die al een baan hebben op een school, een aantal dagen op een andere school stage te lopen. Dat is een passende oplossing. Jammer genoeg lukt dit niet altijd, omdat niet alle studenten hiervoor vrijaf krijgen van hun leidinggevende.

Het ontwikkelen van specifieke kennis en vaardigheden met betrekking tot het lesgeven in het algemeen vormend onderwijs (avo) of het beroepsgerichte onderwijs (bo) faciliteren de opleidingen via het formuleren van opdrachten die studenten kunnen uitvoeren in het avo dan wel het bo. Dat is een adequate oplossing. Ook hierbij heeft de mentor op de stageschool/werkplek een belangrijke rol, daar hij de student verder moet begeleiden in het uitvoeren van de opdracht en hem daarop feedback moet geven.

Tijdens de audit is ook gesproken over het ontwikkelen van vakdidactische vaardigheden, die de verbinding leggen tussen vakmanschap en meesterschap. In de lessen op de opleidingen is ruime aandacht voor algemene didactiek. Voor het aanleren van specifieke vakdidactische vaardigheden zijn de studenten van het reguliere traject vooral aangewezen op hun mentor en/of op andere vakdocenten in de stageschool/werkplek, daar in het reguliere traject niet voor elk afzonderlijk vak een vakdidacticus beschikbaar is. Ook dit is een kwetsbaar punt binnen de opleidingen. Het auditteam acht het daarom belangrijk dat de stagedocent goed blijft controleren of de leeromgeving voor elke student rijk genoeg is en of hij van vakdidactiek voldoende goede voorbeelden krijgt. Het auditteam adviseert de opleidingen in de eisen aan de vaktaken en aan de LIO-rapportage duidelijk de vakdidactische eisen weer te geven. In de trajecten leraar Nederlands, Wiskunde en Engels geven binnen elke studierichting vakdidactici les en is er automatisch meer gelegenheid ook over specifieke vakdidactiek te spreken.

Uit de enquêtes en de gesprekken met de studenten blijkt, dat zij tevreden zijn over de voorbereiding op de beroepspraktijk en over de begeleiding op de stageplek. De studenten die het auditteam sprak hadden positieve ervaringen met hun mentoren, die zij beschouwden als vraagbaak, met wie ze bijvoorbeeld samen lessen verzorgden en aan wie ze zelf ook weer nieuwe dingen konden leren. Ze vonden het geen punt, dat de stagebegeleider vanuit Saxion niet vaak langskwam. Ze hebben gemerkt dat de docenten goed luisteren indien een student problemen heeft.

De alumni die het reguliere traject volgden, bevestigden dat zij bij elk vak zelf de verbanden moesten leggen op het terrein van vakdidactiek. De opleidingen doen een groot appèl op zelfsturing. In de lessen op het instituut is er wel enige aandacht voor vakdidactiek. Zo kregen zij bijvoorbeeld de opdracht een mini-les voor te bereiden die ze aan medestudenten moesten geven. De studenten die het auditteam sprak, vonden het ook een groot voordeel om in de lessen bij Saxion Next bij elkaar te zitten met studenten van uiteenlopende schoolvakken. 'Dat gaf hen meer zicht', zo zeiden ze, 'op vakdidactische en algemeen didactische kwesties die voor verschillende vakken verschillend dan wel hetzelfde zijn'. De studenten voelden zich ook beter voorbereid op schoolvakoverstijgend werken dankzij hun scholing samen met docenten-in-opleiding van allerlei vakken.

De alumni die het traject leraar Nederlands volgden, meldden dat zij vanuit de opleiding begeleiding kregen in het ontwikkelen van vakdidactische vaardigheden voor Nederlands. Ze vonden het leerzaam hierop opnieuw beoordeeld te worden.

De alumni noemden als aandachtspunt nog het mbo en de wens om daaraan in lessen en voorbeelden meer aandacht te besteden. Dat komt inmiddels via differentiatie in de uitwerking van de opdrachten al meer aan de orde.

Verbanden met actuele ontwikkelingen

De opleidingen spreken gemiddeld tweemaal per jaar met de leden van de werkveldcommissie. Daarbij leggen zij de leden van de commissie o.a. cases voor die zich voordoen in het opleiden van de studenten.

De docenten zijn op de hoogte van actuele ontwikkelingen doordat zij zelf actief zijn (geweest) als leraar in het onderwijs en/of doordat zij studenten bezoeken op hun werkplek/stageadres. Docenten delen signalen en bevindingen hieromtrent met elkaar.

Ook organiseren de opleidingen werkbezoeken aan scholen. Zo brachten de docenten dit jaar o.a. een bezoek aan de Ambelt in Apeldoorn (een school voor speciaal onderwijs) en aan ROC Twente in Hengelo.

Daarnaast stellen de docenten zich o.a. door het lezen van vakliteratuur en bezoeken van congressen op de hoogte van ontwikkelingen in het werkveld. Het auditteam heeft geconstateerd, dat er in het tweejarig curriculum zelf niet zoveel tijd is om ook aan onderwerpen als 21^e -eeuwse vaardigheden, digitale didactiek, opbrengstgericht werken, passend onderwijs, diversiteit, burgerschapsvorming expliciet aandacht te besteden. Het hangt dus vaak van de stageschool en mentor af of de student hier al dan niet veel mee in aanraking komt en of hij deze ontwikkelingen mee terug neemt ter bespreking naar de opleiding. De docenten die het auditteam sprak, noemden dit zelf ook een ontwikkelpunt: zo 'fietsen' er nu nog wel eens actuele ontwikkelingen tussendoor, die explicieter aandacht behoeven. Het auditteam adviseert de opleidingen naar mogelijkheden te zoeken om toch ook aan deze actuele onderwerpen in het curriculum aandacht te besteden.

Vaardigheden op het gebied van onderzoek

De opleidingen zorgen ervoor dat de studenten hun onderzoekvaardigheden in de onderwijssituatie kunnen toepassen. Daartoe hebben de opleidingen vaktaken, praktijkopdrachten, leerwerktaken en een opdracht voor een actieonderzoek in het curriculum opgenomen. In de praktijkopdrachten en leerwerktaken – die altijd praktisch relevant zijn – doen de opleidingen steeds een appèl op de onderzoekende houding van de studenten en vragen zij hen kritisch te reflecteren. Het op een interactieve manier tot inzichten en verbeteringen komen van het (eigen) onderwijs staat hierbij voorop. De onderzoekslijn is sinds de vorige visitatie in 2012 doorontwikkeld en daarmee verbeterd.

In het reguliere traject voeren de studenten in het kader van het afstuderen een vaktaak uit, waarin ze o.a. kritisch reflecteren op hun eigen vakinhoudelijke en -didactische kennis, en waarin zij aantonen dat zij op de hoogte zijn van actuele ontwikkelingen, ideeën en theorieën binnen het vak. Ook moeten ze ideeën ontwikkelen over vakoverstijgend onderwijs en het eigen vak positioneren binnen de school. Voor de trajecten Nederlands, Wiskunde en Engels voeren de studenten in het kader van het afstuderen een actieonderzoek uit naar een actueel probleem/vraagstuk uit hun eigen schoolpraktijk. (Zie verder onder standaard 10.)

Het auditteam is van oordeel, dat de opleidingen voldoende zorgen dat de studenten hun competenties, kennis en vaardigheden als kritisch reflectieve professional en onderzoeker ontwikkelen en dat zij voldoende zijn toegerust om op een methodische manier hun eigen onderwijspraktijk te verbeteren. Daarnaast hebben de studenten uit het reguliere traject er in een eerdere studie al blijk van gegeven dat zij vakinhoudelijke onderzoekvaardigheden beheersen.

Weging en Oordeel

De opleidingen zorgen in de basis voor een actueel en relevant programma. Zij hebben hierover regelmatig contact met het werkveld. Niet alle actuele ontwikkelingen krijgen nu expliciet aandacht, daar de beschikbare (les)tijd in deze verkorte tweejarige opleidingen, beperkt is. Dat is nog een ontwikkelpunt voor de opleidingen.

Via de uitgebreide stage(s) krijgen de studenten veel gelegenheid hun beroepsvaardigheden te ontwikkelen. Dat is een sterk punt. Goede kwaliteit van de stageplek en de stagebegeleider is cruciaal en daarmee voor de opleidingen een kwetsbaar punt. Het is essentieel dat de opleidingen ervoor zorgen dat de studenten in een rijke leeromgeving terecht komen en goede begeleiding krijgen van een mentor, die als leraar een goed voorbeeld geeft o.a. op het terrein van specifieke vakdidactiek. Dit gebeurt. De opleidingen nemen ook aantoonbaar maatregelen als de kwaliteit niet op orde is. Het is een aspect waaraan de stagedocenten voortdurend aandacht moeten blijven besteden. Studenten zijn tevreden over de voorbereiding op het beroep en de begeleiding binnen de stage.

De studenten krijgen via de opdrachten voldoende gelegenheid hun specifieke kennis en vaardigheden op het gebied van het algemeen vormend onderwijs dan wel het beroepsonderwijs te ontwikkelen. Ook voor het ontwikkelen van een onderzoekende, kritisch reflectieve houding is in het curriculum voldoende aandacht.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Toelichting NVAO: De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Studenten volgen een inhoudelijk samenhangend studieprogramma.

Bevindingen

- *Generiek*

Koppeling competenties – programma

De tweedegraadslerarenopleidingen van Saxion Next hanteren drie niveaus van competentiebeheersing: basisbekwaam, LIO-bekwaam en startbekwaam. De opleidingen hebben de zeven SBL-competenties nader uitgewerkt op competentiekaarten met prestatie-indicatoren per niveau. Hieruit blijkt, dat de mate van zelfstandigheid, complexiteit en volledigheid van handelen geleidelijk toeneemt. Deze competentiekaarten zijn opgenomen in het Praktijkboek voor het reguliere traject en het Praktijkboek voor de trajecten leraar Nederlands, Wiskunde, Engels.

Ook hebben de opleidingen in een competentiematrix de koppeling tussen de SBL-competenties en indicatoren en de onderwijseenheden inzichtelijk gemaakt. In de nieuwe opleidingsvarianten Wiskunde en Engels gaat de matrix al uit van de leeruitkomsten en bijbehorende indicatoren. Uit de competentiematrices blijkt dat alle competenties met bijbehorende indicatoren op verschillende niveaus in de programma's aan bod komen. Door de onderwijseenheden te volgen, kunnen de studenten de beoogde eindkwalificaties/leeruitkomsten realiseren.

- *Reguliere traject*

Opzet en inhoud van het programma

De tweedegraadslerarenopleidingen van het reguliere traject richten zich op studenten die al een hbo- of wo-opleiding hebben afgerond die vakinhoudelijk verwant en dekkend is voor de vakspecifieke competenties van de gewenste bevoegdheid. In de opleidingen van het reguliere traject staan de ontwikkeling van de pedagogisch en didactische competenties centraal: het meesterschap.

In het curriculum van het meesterschapsdeel komen onderwerpen als de persoonlijkheid van leerlingen (leerpsychologie, pedagogiek, onderwijspsychologie), het ontwerpen van onderwijsleersituaties, het ontwerpen van leeromgevingen en onderwijs aan specifieke groepen en individuen aan de orde.

Daarnaast brengen de studenten een groot deel (twee derde) van de studie in de praktijk door waar ze het geleerde op de stageschool/werkplek in praktijk brengen. Dat doen ze zoals al vermeld o.a. aan de hand van leerwerktaken. (Zie standaard 2.)

De opleidingen onderscheiden in het curriculum drie leerlijnen: de kennis- en vaardighedenlijn, de integrale lijn en de reflectie- en ontwikkelingslijn.

De kennis en vaardighedenlijn is in het algemeen ondersteunend aan het uitvoeren van de leerwerktaken. In deze lijn komt ook de generieke landelijke kennisbasis aan de orde, die integraal is verwerkt in het curriculum. Kennis van het specifieke vak heeft de student al verworven in zijn eerder afgeronde hbo- of wo-opleiding. Deze inhoudelijke kennis behandelen de opleidingen niet meer. Wel moet de student in het kader van zijn afstuderen in de zogenoemde Vaktaak een beschrijving geven van zijn eigen kennis van het schoolvak en de vakspecifieke kennisbasis en aangeven hoe hij eventuele hiaten wegwerkt. Hier is ook relatief veel aandacht voor vakdidactiek.

In de integrale lijn – het praktijkleren – komt alles samen wat de student in de opleiding leert en wat hij moet toepassen in de praktijk.

In de reflectie- en ontwikkelingslijn staat het onderwijsgedrag en de student in zijn rol als leraar centraal. De kern van deze lijn is een doorlopend portfolio vanaf de start van de opleiding.

De student spiegelt zijn eigen ontwikkeling aan de eisen met betrekking tot de onderscheiden beroepsrollen (pedagoog, didacticus en teamlid) en de drie niveaus (basisbekwaam, LIO-bekwaam en startbekwaam). Op basis van reflectie formuleert de student voor zichzelf leervragen en leerdoelen in een periodiek bij te stellen Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) en maakt hij keuzes ten aanzien van zijn persoonlijke leerweg. Bij het uitstippelen van deze leerweg maakt de student gebruik van de competentiekaarten. De studiebegeleider ziet hierop toe.

Met de leerlijnen zorgen de opleidingen voor een duidelijke samenhang in het curriculum.

Uit de evaluaties en de gesprekken met de studenten en alumni, blijkt dat zij heel tevreden zijn over de opzet en inhoud van het programma. O.a. de modules digitale leermiddelen inzetten en leerpsychologie werden geroemd. Wat je vandaag leert in de opleiding, kun je morgen toepassen, aldus de studenten.

Alumni meldden in het alumni-onderzoek dat zij door het volgen van het programma beschikken over de theoretische kennis, die zij nodig hadden voor het uitvoeren van hun werkzaamheden als vakdocent (score 4,5 op een vijfpuntsschaal).

Ook zijn de studenten en alumni zeer enthousiast over het maatwerk, dat de opleidingen bieden.

Internationale dimensie

De opleidingen beogen studenten in aanraking te laten komen met internationale ontwikkelingen in het vakgebied. Dit gebeurt o.a. in module TG02, waarin de studenten het Nederlands onderwijs vergelijken met het onderwijs in omringende landen.

Zoals bij standaard 1 is vermeld, zou de aandacht voor de internationale dimensie in de eindkwalificaties meer aandacht mogen krijgen. Dat heeft ook gevolgen voor het programma. Tevens mag de opleiding explicieter aandacht besteden aan multiculturaliteit/diversiteit. (Zie standaard 2.)

Op docentniveau lopen er inmiddels diverse contacten in het buitenland. Zo bezochten de docenten dit jaar o.a. Freiher von Stein, een school voor voortgezet onderwijs in Nordhorn (Duitsland). Tevens brachten de docenten een bezoek aan de lerarenopleiding van de Karel de Grote School in Antwerpen. Zij brengen hun kennis en ervaringen mee terug naar de opleidingen, ondermeer in de module TG02.

Voor de meeste deeltijdstudenten is een buitenlandstage niet haalbaar.

Dat de lerarenopleidingen sinds 2016 zijn ondergebracht bij Academie van Pedagogiek en Onderwijs (APO) biedt interessante mogelijkheden. De APO heeft een uitgebreide infrastructuur waarbinnen internationaliseringsactiviteiten plaatsvinden. De lerarenopleidingen kunnen van de expertise, de ervaring en het netwerk van APO gebruik maken. Zo is er voor de studenten van de lerarenopleidingen bijvoorbeeld de mogelijkheid mee te doen aan de internationaliseringsdag van de Pabo-studenten. Ook willen de opleidingen onderzoeken of studenten kunnen aansluiten bij de jaarlijkse stedentrip van APO naar Berlijn.

Weging en Oordeel

Het auditteam is van oordeel, dat de opleidingen een heel gedegen programma bieden waarin de studenten de kennis en vaardigheden leren ontwikkelen, die zij nodig hebben om als startend leraar aan de slag te gaan. De drie niveaus van competentiebeheersing: basisbekwaam, LIO-bekwaam en startbekwaam - op competentiekaarten uitgewerkt in prestatie-indicatoren per niveau - maken het curriculum toegankelijk en de structuur inzichtelijk. De drie leerlijnen zorgen voor de samenhang in het programma. De studenten zijn zeer tevreden over de opzet en inhoud van het programma, over het geboden maatwerk en over de koppeling tussen de theorie en de praktijk: 'Wat je vandaag leert, kun je morgen toepassen', aldus de studenten.

Het auditteam komt op grond van de hierboven genoemde sterke punten (heel gedegen programma, sterke samenhang, zorgvuldige maatwerk aanpak, directe koppeling met de praktijk) tot het oordeel 'goed' voor deze standaard.

Omdat het auditteam de aandacht voor de internationale dimensie en diversiteit al bij standaard 1 en 2 heeft beoordeeld, weegt hij dit aspect bij deze standaard niet opnieuw mee.

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Toelichting NVAO: Het didactisch concept is in lijn met de beoogde eindkwalificaties en de werkvormen sluiten aan bij het didactisch concept. Factoren, die betrekking hebben op het programma en die de studievoortgang belemmeren worden zoveel mogelijk weggenomen. Studenten met een functiebeperking krijgen bovendien op dit aspect extra studieloopbaanbegeleiding.

Bevindingen

- *Generiek*

Didactisch concept

De tweedegraadslerarenopleidingen hanteren het concept van het competentiegericht leren. De opleidingen gaan in de staande curricula van het reguliere traject en het traject leraar Nederlands, Wiskunde en Engels uit van de zeven SBL-competenties die de studenten in fasen realiseren. Zoals al is vermeld, bieden de opleidingen daarbij maatwerk. De student beschrijft in zijn persoonlijk ontwikkelingsplan welke weg hij wil bewandelen om de nog te ontwikkelen competenties op het vereiste niveau te kunnen realiseren.

Binnen het programma is de beroepspraktijk uitgangspunt voor het leren en de leeractiviteiten. De stage/het werkplekleren maakt een groot deel uit van de totale studie.

De opleidingen hebben bovenstaande uitgangspunten duidelijk vastgelegd in het Opleidingsconcept.

In het Opleidingsconcept beschrijven de opleidingen ook hoe zij het onderwijs bieden langs drie leerlijnen. Bij het reguliere traject ligt veel nadruk op de integrale leerlijn (de praktijk/ de stage). In het traject leraar Nederlands, Wiskunde en Engels ligt de nadruk daarentegen meer op de kennislijn.

In beide trajecten vormt de reflectie- en ontwikkelingslijn een belangrijk element.

Werkvormen

De opleidingen hanteren in elke leerlijn een breed scala aan werkvormen, passend bij het doel, de mogelijkheden en de specifieke doelgroep die naar de lerarenopleidingen van Saxion Next komt. Zo kent de kennis- en vaardighedenlijn vooral werk- en hoorcolleges. Daarbinnen zorgen de docenten voor verschillende activerende werkvormen. Binnen het reguliere traject worden bijvoorbeeld veel mini-lesjes en presentaties door en voor studenten gegeven, zoals het oefenen van een onderwijsleergesprek of een les volgens het model van de directe instructie. Bij Wiskunde sluiten de studenten de module Matrices en Lineair programmeren af met het geven van een les aan medestudenten over een deelonderwerp uit de module. Iets dergelijks gebeurt ook bij Nederlands en Engels.

In de integrale lijn werken de studenten aan beroepstaken die de studenten van het reguliere traject uitvoeren in de stage en de studenten Nederlands, Wiskunde en Engels ook via de opdrachten voor de verschillende dossiers.

Ook het portfolio heeft een belangrijke plek. Studenten leveren daarin bewijzen van eigen kunnen en reflecteren vervolgens op hun eigen ontwikkeling. Afhankelijk van de voorkennis en ervaring kiezen studenten de competenties die bij hun totale ontwikkeling tot bevoegd docent de meeste aandacht verdienen. Dat is een mooi voorbeeld van het bieden van maatwerk door de opleidingen.

Om het onderwijs flexibeler te maken – ook belangrijk in het kader van het experiment – zijn de opleidingen gestart met vormen van tijd- en plaatsonafhankelijk leren. Zo werken de opleidingen sinds kort met enkele online colleges onderwijskunde (reguliere traject en Nederlands) en is de opleiding Nederlands begonnen met het ontwikkelen van een module in zelfstudie. Ondanks het feit, dat studenten zeggen dat zij contacturen zeer op prijs stellen, beveelt het auditteam de opleidingen aan verder te gaan op de reeds ingeslagen weg naar meer flexibel onderwijs.

Studeerbaarheid

Het auditteam constateert dat de opleidingen met de hierboven beschreven uitgangspunten en aanpak, zorgen voor een studeerbaar programma voor alle studenten. De opleidingen stimuleren de studenten tot zelfstudie, maar bieden waar nodig/gewenst ondersteuning. (Zie standaard 8.)

De studenten die het auditteam sprak, meldden dat zij het programma ook studeerbaar vonden door het toegespitste karakter op de beroepspraktijk. Wat zij vandaag leren, kunnen ze morgen al toepassen in de praktijk, aldus de studenten. Ook hoeven ze geen dingen te doen die ze niet kunnen gebruiken. Tevens had een aantal studenten vrijstelling gekregen voor bepaalde studieonderdelen op basis van eerder verworven kennis en vaardigheden. Dat komt de studeerbaarheid ook ten goede.

In het intakegesprek besteden de opleidingen veel aandacht aan de studielast, die door deeltijdstudenten die privé – werk – studie moeten combineren vaak als zwaar wordt ervaren. (Zie standaard 5.)

Het auditteam heeft in de gesprekken op geen enkel moment geconstateerd dat bij alle flexibilisering de kwaliteit in gevaar komt.

Studenten met een functiebeperking

Voor inschrijving voor de studie kunnen potentiële studenten met een functiebeperking in gesprek met de opleidingen over het gebruik van de verschillende mogelijkheden/faciliteiten.

De potentiële student kan hierover in gesprek met de decaan.

Saxion Next heeft de aanpak verder uitgewerkt in de notitie 'Studeren met een functiebeperking, beleid Saxion Next'.

De examencommissie kent extra voorzieningen toe. In veel gevallen gaat het om extra tijd, vergroot afgedrukte opgaven, een aparte ruimte of werken op een laptop.

Weging en Oordeel

De opleidingen bieden een zorgvuldig gestructureerd en sterk op de praktijk gericht programma aan dat alle studenten in staat stelt de specifieke competenties die zij nog moeten ontwikkelen, te verwerven. Het brede scala aan werkvormen in elke leerlijn is telkens passend bij de leerdoelen en sluit goed aan bij de specifieke doelgroep. Het is een sterk punt dat de opleidingen hierin maatwerk bieden. In het intakegesprek besteden de opleidingen veel aandacht aan de studielast, die door deeltijdstudenten die privé – werk – studie moeten combineren vaak als zwaar wordt ervaren. De student beschrijft in zijn persoonlijk ontwikkelingsplan welke weg hij wil bewandelen om de nog te ontwikkelen competenties op het vereiste niveau te kunnen realiseren.

Het maatwerk, het waar mogelijk verlenen van vrijstellingen en het op de beroepspraktijk toegespitste karakter bevorderen de studeerbaarheid. De studenten zijn daarover zeer te spreken

Het auditteam beoordeelt deze standaard daarom als 'goed'.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde eindkwalificaties.

Bevindingen**▪ Reguliere traject**

Zoals al bij standaard 3 is beschreven richten de tweedegraadslerarenopleidingen van het reguliere traject zich op studenten die al een hbo- of wo-opleiding hebben afgerond. Voor toelating hanteren de opleidingen een zogenoemde verwantschapstabel met daarop ongeveer 200 hbo- en wo-opleidingen die vakinhoudelijk matchen, dat wil zeggen dekkend zijn voor het deel 'vakmanschap' voor een van de 16 tweedegraadslerarenopleidingen. Deze tabel is samengesteld op basis van diverse bronnen, waaronder tabellen van het ministerie van OC&W voor kopopleidingen en de verwantschapstabel voor regeling educatieve minoren. Aan de hand van de verwantschapstabel stellen de opleidingen vast of een kandidaat toelaatbaar is. Zo kan bijvoorbeeld een student met een wo-opleiding Levensmiddelentechnologie leraar scheikunde worden en een student met een hbo-bacheloropleiding Autonome Beeldende Kunst of Vormgeving leraar beeldende vorming. Indien een opleiding niet in de verwantschapstabel voorkomt, maar wel verwant lijkt, vindt nader onderzoek plaats. Vakexperts gaan dan na of de opleiding voldoende overeenstemt met de kennisbasis van het betreffende vak. Bij dit onderzoek zijn docenten van de eigen tweedegraadslerarenopleidingen en APO betrokken en experts van andere academies en het assessmentcentrum van de Universiteit Twente (ELAN). Indien er voldoende dekking is, komt de opleiding op de verwantschapstabel, soms met een aanvullende eis. ELAN is ook betrokken bij het valideren van leeruitkomsten en voert o.a. assessments uit bij zij-instromers. Dit kan leiden tot vrijstellingen op basis van eerder verworven kennis en vaardigheden. Een van de studenten die het auditteam sprak, mocht op basis van lesbezoek dat ELAN uitvoerde, starten met zijn LIO-stage, daar hij al een aantal jaren werkzaam was als docent techniek op een ROC.

Met alle studenten wordt een uitgebreid intakegesprek gehouden op basis van een vooraf ingestuurde intakeopdracht. In het gesprek wordt o.a. ingegaan op studeerbaarheid, stage- of werkmogelijkheden, begeleiding, motivatie, functiebeperkingen, tijdsplanning, aanpassing studieprogramma. De studenten die het auditteam sprak, waren zeer te spreken over de tijd die de opleidingen hiervoor uittrekken.

Door deze uitgebreide procedure stoppen weinig ingestroomde studenten met de opleiding. De reden van stoppen ligt veelal in de privésfeer, zo blijkt uit exitonderzoek. Uit tevredenheidsonderzoeken en uit gesprekken tijdens de audit, is gebleken dat het geboden maatwerkprogramma goed aansluit bij vooraf gevulde studie en werkervaring.

Voor het experiment hebben de opleidingen een toelatingsprocedure ontwikkeld waarin ze onderzoeken welke leeruitkomsten de student kan aantonen. Alle nieuwe studenten starten met ingang van september 2017 met een intake document, dat het vertrekpunt vormt voor een intakegesprek. Op basis daarvan stellen de opleidingen vast of de student toelaatbaar is en voor welk traject hij in aanmerking komt. (Zie daarover verder de afzonderlijke rapportage over het experiment.)

Weging en Oordeel

Het auditteam is van oordeel, dat de opleidingen een uitgebreide en zorgvuldige toelatingsprocedure hanteren, waarmee ze er voor zorgen dat alleen studenten die in potentie de vereiste eindkwalificaties van het vakmanschapsdeel kunnen behalen, worden toegelaten. Het auditteam beoordeelt deze standaard daarom als 'goed'.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het personeel is gekwalificeerd en de omvang er van is toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De feitelijk bij het personeel aanwezige expertise sluit aan bij de eisen gesteld aan een hbo-opleiding.

Bevindingen

- *Generiek*

Binnen de tweedegraadslerarenopleidingen van Saxion Next werken ongeveer 30 docenten. Alle docenten zijn in dienst van de Academie Pedagogiek en Onderwijs (APO) van Saxion. De APO heeft in haar personeelsplan duidelijk vastgelegd dat zij in de tweedegraadslerarenopleidingen docenten inzet die i) eerstegraads bevoegd zijn in het vak dat zij verzorgen, ii) ruime ervaring hebben in het vo of mbo en iii) nog actief zijn in het werkveld waarvoor zij studenten opleiden. Alle leraren hebben een lerarenopleiding afgerond. Docenten die toetsconstruëtor zijn, beschikken over een certificaat Basis Kwalificatie Examinering (BKE).

Jaarlijks voert de leidinggevende van Saxion functioneringsgesprekken met de docenten waarin hij o.a. het functioneren van de docent evalueert en afspraken maakt over verdere professionalisering.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de focus van de deskundigheidsbevordering in de afgelopen periode vooral heeft gelegen op alle aspecten die te maken hebben met het experiment Leeruitkomsten. Dat blijft ook voor de komende periode nog het geval. Zo was/ is er aandacht voor het opstellen en interpreteren van leeruitkomsten en andere, nieuwe soorten van activiteiten en vaardigheden: ontwerp- en begeleidings- en beoordelingsvaardigheden, waaronder het opstellen van leerwegaafhankelijke toetsen (LOT) en het opstellen van maatwerkopdrachten. Hierbij sluiten de tweedegraadslerarenopleidingen zich aan bij de ontwikkelingen van Saxion Parttime School, die eveneens meedoet aan het experiment Leeruitkomsten. Begin 2017-2018 is er een bijeenkomst gepland voor alle docenten van de tweedegraadslerarenopleidingen.

Omdat de tweedegraadslerarenopleidingen zijn ondergebracht bij APO, hebben docenten de mogelijkheid om deel te nemen aan het brede scholingsaanbod van APO. Dat is een mooie bijkomstigheid van de positionering van de opleidingen in deze academie.

Over professionalisering op het terrein van het toepassen van ICT, blended learning, didactische vaardigheden en over het met en van elkaar leren in professionele leergemeenschappen en VELON²-registratie, vernam het auditteam niet veel. Het auditteam acht het belangrijk dat de docenten zich ook tot deze onderwerpen meer gaan verhouden; zeker met het oog op het experiment.

Aan Saxion Next zelf zijn geen lectoraten verbonden, maar de tweedegraadslerarenopleidingen kunnen wel profiteren van de nabijheid van de lectoraten van APO/Saxion. Zo is bijvoorbeeld met het lectoraat 'Innovatief en effectief onderwijs' intensief contact geweest bij het ontwikkelen van het nieuwe onderwijsconcept 'werken met eenheden van leeruitkomsten'. Voor het ontwikkelen van de uitstroomprofielen avo en bo hebben de opleidingen gebruik gemaakt van artikelen en materialen van het lectoraat 'Onderwijsarrangementen in maatschappelijke context'. Voor de colleges leerpsychologie hebben de opleidingen gebruik gemaakt van publicaties van het lectoraat 'Daltononderwijs en vernieuwingsonderwijs'.

De docenten zijn heel tevreden over hun werk bij de tweedegraadslerarenopleidingen, zo blijkt uit de medewerkerstevredenheidsonderzoeken (MTO). Wel ervaren zij een hoge werkdruk.

² VELON: Vereniging van Lerarenopleiders Nederland

Dat heeft deels te maken met de transitie waarin de opleidingen zich thans bevinden, maar ook met het feit dat veel docenten een relatief kleine aanstelling hebben bij de tweedegraadslerarenopleidingen. Het gevolg daarvan is, dat een groot aantal niet lesgebonden activiteiten bij een relatief klein aantal mensen met een grotere aanstelling terechtkomen. Dat zijn vaak de studieleiders. Zij dragen meerdere petten. Het auditteam deelt de mening van de opleidingen dat dit naast een krachtig punt – veel zaken in handen van een kleine groep mensen die daarover nauw met elkaar afstemt - ook een kwetsbaar punt is. Het auditteam beveelt het management van APO aan, de belastbaarheid van de docenten goed te blijven volgen.

Een verbetermaatregel die het management al heeft ingezet om de werkdruk van de docenten te verminderen, is het extra toekennen van uren voor het verzorgen van onderwijs, correctie, begeleiden van stages en de begeleiding van actieonderzoek.

▪ *Reguliere traject*

De zestien tweedegraadslerarenopleidingen van het reguliere traject worden verzorgd door zeven docenten (1,6 fte). De docenten werken in een team onder leiding van een studieleider. Het team kent twee docenten Onderwijskunde en een docent Orthopedagogiek. Zij zijn tevens stagebegeleider. De andere vier docenten zijn stagebegeleider. Alle docenten hebben een eerste graads lesbevoegdheid.

Binnen het docententeam van het reguliere traject is niet voor elk vak een vakdidacticus aanwezig. De opleidingen hebben per cluster (alfa, bèta, gamma) minimaal één vakdidacticus aangetrokken. Zoals al bij standaard 2 is beschreven, zijn de studenten van het reguliere traject voor het aanleren van specifieke vakdidactische vaardigheden vooral aangewezen op hun mentor en/of op andere vakdocenten in de stageschool/werkplek.

In de teamoverleggen die 4 à 5 maal per jaar plaatsvinden, delen de docenten hun kennis over en ervaring met actuele ontwikkelingen in het veld. Een recent onderwerp van gesprek was bijvoorbeeld het gegeven, dat er in een ROC geen lessen meer worden gegeven, maar alleen nog een instructie van 10 minuten. De docenten hebben samen oplossingen bedacht om studenten toch de mogelijkheid te bieden het lesgeven binnen het ROC te oefenen. Naast de formele overleggen, vindt er veel informeel overleg plaats. Het kleine aantal docenten weet elkaar gemakkelijk te vinden.

In de NSE 2016 geven de studenten de docenten een gemiddeld rapportcijfer 7,6. Studenten zijn tevreden over de onderwijskundige en pedagogische kennis van hun docenten en de kennis die zij hebben van de beroepspraktijk. Studenten ervaren de docenten als enthousiast en inspirerend. Zij zijn voor de studenten ook goed te bereiken.

De studenten die het auditteam sprak, zagen het niet als een probleem dat niet alle docenten de context van een mbo-school kennen. De studenten weten dat er overleg is met ROC Twente. Het auditteam beveelt de docenten die het mbo niet goed kennen met klem aan, zelf rond te kijken op een ROC of AOC en/of daar een korte docentstage te lopen.

Bepaalde docenten zijn ook een rolmodel voor de studenten. Zo gaf de docent Onderwijskunde de studenten niet alleen les over het inzetten van digitale leermiddelen, maar gaf hij meteen ook het goede voorbeeld, volgens het principe 'practice what you preach'.

De docenten staan ook open voor feedback, aldus de studenten en laten hen geen onnodige dingen doen i.c. dingen die ze niet kunnen gebruiken. De docenten bieden echt maatwerk. Dat vonden de studenten heel plezierig.

Weging en Oordeel

Het auditteam is van oordeel dat de tweedegraadslerarenopleidingen van Saxion Next duidelijke eisen stellen aan de kwaliteit en ervaring van de docenten die zij inzet.

Het team van het reguliere traject bestaat uit enthousiaste, inspirerende en voor de studenten goed bereikbare docenten. De studenten zijn tevreden over hun docenten.

Niet alle docenten kennen de context van het mbo. Het auditteam beveelt deze docenten met klem aan, zelf rond te kijken op een ROC of AOC en/of daar een korte docentstage te lopen.

De docenten besteden voldoende aandacht aan de bevordering van hun eigen deskundigheid, waarbij de focus nu duidelijk ligt op alle aspecten die te maken hebben met het experiment Leeruitkomsten. Dat is belangrijk.

De werkdruk behoeft blijvende aandacht van het management, daar maar een kleine groep docenten een relatief grote aanstelling heeft en diens gevolge veel verschillende taken heeft.

Het auditteam is van oordeel dat de opleidingen voor deze standaard zeker een 'voldoende' verdienen.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

- *Generiek*

Saxion Next biedt de tweedegraadslerarenopleidingen aan in de Saxion-gebouwen op de locaties Deventer en Enschede. Ook de pabo's van de APO zijn hierin gevestigd. In 2015 is er in Enschede een nieuw gebouw ingericht op de stadscampus.

De opleidingen kunnen gebruik maken van het goed ingerichte Studielandschap van Saxion met een gespecialiseerde bibliotheek, waar studenten relevante (vak)literatuur en databases kunnen raadplegen.

In de Onderwijswerkplaats van de APO staan (onderwijs)materialen die de student en de docent van de pabo en de tweedegraadslerarenopleidingen nodig hebben, zoals handboeken en methoden die op de scholen voor vo en mbo worden gebruikt. Daarnaast maken de studenten gebruik van de voorzieningen en materialen – zoals een practicumlokaal voor proefjes, een talenpracticum, een leslokaal voor huishoudelijke verzorging en lesmethoden - die zij op de eigen stageschool/werkplek aantreffen.

De benodigde ICT-voorzieningen zoals computers, beamers en digitale schoolborden zijn aanwezig. Voor het zelf leren verzorgen van onderwijs zijn deze digitale schoolborden zeker van belang.

De opleidingen hebben de beschikking over grote, flexibele en open ruimten, klaslokalen en kleinere af te sluiten plekken voor het werken in kleinere groepen. Er zijn voldoende studieruimten voor de studenten en overlegkamers voor docenten en studenten.

Voor de docenten zijn er flexruimtes (Deventer) of vakgroepkamers (Enschede).

Studenten en docenten zijn tevreden over de huisvesting en materiële voorzieningen.

Voor het meer tijd- en plaatsafhankelijk kunnen communiceren en flexibel onderwijs is een goed werkende digitale infrastructuur belangrijk. Met het oog op het experiment Leeruitkomsten, waarin studenten mogelijk ook op een andere wijze de lesstof willen verwerven, is het essentieel dat de opleidingen adequate voorzieningen hebben. De opleidingen maken gebruik van de elektronische leeromgeving Blackboard, het netwerk dat bij Saxion in gebruik is. Deze omgeving werkt inmiddels naar tevredenheid. Goed beheer van de toegankelijkheid van bestanden blijkt nog een punt van zorg voor de opleidingen, omdat er veel docenten gebruik moeten kunnen maken van het systeem.

Weging en Oordeel

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de huisvesting en materiële voorzieningen toereikend zijn voor de realisatie van de opleidingsprogramma's. Er zijn voldoende grote en kleinere lokalen, studieruimten en overlegkamers beschikbaar, de Saxion bibliotheek beschikt over relevante (vak)literatuur en databases. De benodigde ICT-voorzieningen, waaronder digitale schoolborden en de digitale leeromgeving Blackboard, zijn aanwezig. Dit laatste acht het auditteam essentieel voor het tijd- en plaatsafhankelijk communiceren en het kunnen bieden van flexibel onderwijs o.a. met het oog op het experiment Leeruitkomsten.

Het auditteam beoordeelt deze standaard als 'voldoende'.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.
--

Bevindingen

- *Generiek*

Alle studenten krijgen ondersteuning van een studietoestel en een studiebegeleider. De studietoestel voert met de student een inhoudelijk gesprek over het opleidingstraject en het (maatwerk)programma. In de meeste gevallen is de studietoestel de studietoestel van het opleidingstraject dat de student volgt.

Met ingang van 1 september 2017 – de start van het experiment Leeruitkomsten – leggen de studietoestel en de student de weg naar het behalen van de beoogde leeruitkomsten vast in een overeenkomst. Ook voor het bijstellen van deze overeenkomst neemt de student contact op met de studietoestel.

Naast de studietoestel, krijgt elke student een studiebegeleider (SB'er) toegewezen, die hem begeleidt tijdens de hele studie; ook in de stage. De SB'er spreekt o.a. met de student over diens leerdoelen voor een bepaalde periode en zijn Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP). Ook het portfolio van de student met reflectieverslagen en bewijzen van kunnen is een onderwerp van gesprek.

Tijdens de stage krijgt de student begeleiding van de SB'er in zijn rol als stagebegeleider vanuit de opleidingen en van een mentor als vakinhoudelijk en vakdidactische deskundige. Indien de stageschool/werkplek een opleidingsschool is, krijgt de student ook begeleiding van een schoolopleider. Wat de opleidingen in dezen van de mentor verwachten, is duidelijk beschreven in de stagegids, waaronder zijn opleidingsniveau en beschikbare tijd voor begeleiding.

Uit de tevredenheidsonderzoeken en de gesprekken tijdens de audit, blijkt dat de studenten en alumni over het algemeen tevreden zijn over de studiebegeleiding. De opleidingen constateren dat er wel enige spanning is tussen de mate waarin de opleidingen het initiatief nemen de studenten te ondersteunen of te begeleiden en de mate waarin studenten zelfstandig het opleidingstraject kunnen doorlopen. Sommige studenten wensten meer begeleiding. De opleidingen blijven zoeken naar het vinden van een goede balans hierin. Het auditteam acht het belangrijk dat de opleidingen de studievoortgang en de specifieke behoefte van elke student goed in de gaten houden en duidelijk communiceren over de wederzijdse verwachtingen.

De informatievoorziening verloopt op een adequate wijze.

Aspirant studenten krijgen o.a. informatie via open dagen, banenmarkten, via de website van Saxion en tijdens intakegesprekken. Voor de zittende studenten zijn er verschillende documenten beschikbaar op de elektronische leeromgeving Blackboard, waaronder de studiegids, het rooster, readers voor de verschillende modules en praktijkboeken met informatie over de stage.

Vanaf 1 september 2017 gaat Saxion Next het cijferregistratiesysteem Bison gebruiken; het systeem dat evenals Blackboard ook in gebruik is bij Saxion. Voor de opleidingen, docenten en studenten is het praktisch dat Saxion en Saxion Next nu dezelfde kernsystemen gebruiken.

Weging en Oordeel

De studiebegeleiding en de informatievoorziening zijn adequaat en bevorderen de studievoortgang. De studiecoach, de SB'er en de mentor en indien van toepassing de schoolopleider, vervullen een duidelijke rol in de begeleiding. Studenten zijn daarover in het algemeen tevreden. Het auditteam acht het belangrijk dat de opleidingen de studievoortgang en de specifieke behoefte van elke student goed in de gaten blijven houden en duidelijk communiceren over de wederzijdse verwachtingen.

Het auditteam acht het oordeel 'voldoende' voor deze standaard zeker op zijn plaats.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Toelichting NVAO: De opleiding bewaakt de kwaliteit van de beoogde eindkwalificaties, het programma, het personeel, de voorzieningen, de toetsing en de gerealiseerde eindkwalificaties via regelmatige evaluaties. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen. Bij de interne kwaliteitszorg worden de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

▪ *Generiek*

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleidingen op verschillende manieren – zowel formeel als informeel – de kwaliteit van de opleidingen met de verschillende stakeholders evalueert en op basis van de uitkomsten verbetermaatregelen treffen. De studenten, docenten, alumni, vertegenwoordigers vanuit het werkveld en de examencommissie zijn actief betrokken bij de kwaliteit van de opleiding.

In het kwaliteitszorgplan 'Tweedegraadslerarenopleidingen Saxion Next – APO' staat beschreven met welke instrumenten en bij welke doelgroep de opleidingen op Saxion niveau of opleidingsniveau onderzoek doen naar de interne kwaliteit.

Zo evalueren de opleidingen elke module met de studenten, voeren zij jaarlijks een studenttevredenheidsonderzoek (STO) uit en vragen zij de studenten jaarlijks deel te nemen aan de Nationale Studenten Enquête (NSE). Ook kennen de opleidingen een actieve en betrokken opleidingscommissie waarin studenten vanuit beide opleidingstrajecten zitting hebben. Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleidingen goed luisteren naar de mening van de studenten en daadwerkelijk wat doen met kritische opmerkingen en wensen van de studenten. Dat is zeker een sterk punt. Het auditteam trof mooie voorbeelden aan van verbetermaatregelen die de opleidingen in de afgelopen periode hebben getroffen. Zo is de module TG02 grondig herzien en zijn er nieuwe accenten gelegd met meer nadruk op vakdidactiek en is er meer aandacht gekomen voor het beroepsonderwijs in voorbeelden, literatuur en opdrachten.

Ook de docenten zijn nauw betrokken bij de kwaliteitszorg van het onderwijs. Zij maken o.a. in de functioneringsgesprekken, de teamoverleggen en het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) hun opmerkingen en wensen kenbaar. Binnen de vergaderingen van de vier teams stemmen de docenten met elkaar af over de te nemen verbetermaatregelen. De lijnen binnen de teams zijn kort.

Sterk punt is ook het regelmatig raadplegen van alumni en werkveld via het driejaarlijks alumnionderzoek en het driejaarlijks werkgeversonderzoek op de stagescholen en via de vergaderingen met de Beroepenveldcommissie (BvC) die tweemaal per jaar plaatsvinden en de jaarlijkse gesprekken op de stagescholen. Een mooi voorbeeld van een verbetering die met de BvC is besproken is de gewijzigde opzet van het afstuderen. Niet langer vormt het omvangrijke en zeer uiteenlopende eindportfolio het bewijsstuk voor het realiseren van de eindkwalificaties, maar studeren de studenten af op basis van een afstudeerdossier met een Beroepsbeeld, een vaktaak/actieonderzoek en een LIO-assessment.

Weging en Oordeel

De opleidingen evalueren op verschillende manieren – zowel formeel als informeel – de kwaliteit van de opleidingen met de verschillende stakeholders en treffen op basis van de uitkomsten aantoonbaar verbetermaatregelen.

De opleidingen hebben een actieve en betrokken opleidingscommissie waarin studenten vanuit beide opleidingstrajecten zitting hebben. Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleidingen goed luisteren naar de mening van de studenten en daadwerkelijk wat doen met kritische opmerkingen en wensen van de studenten. Ook het regelmatig raadplegen van alumni en werkveld via het alumnionderzoek en het werkgeversonderzoek op de stagescholen is een sterk punt.

Het auditteam acht het oordeel 'goed' voor deze standaard op zijn plaats.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk. De examencommissie van de opleiding borgt de kwaliteit van de tentaminering en examinering.

Bevindingen

- *Generiek*

Systeem van toetsen en beoordelen

De opleidingen hebben de uitgangspunten rondom het toetsen vastgelegd in het 'Toetsbeleid en toetsplan Tweedegraadslerarenopleidingen'. In competentiematrices tonen de opleidingen van het reguliere traject en het traject leraar Nederlands, Wiskunde en Engels aan dat het toetsprogramma dekkend is voor alle prestatie-indicatoren die zijn afgeleid van de competenties.

De opleidingen bieden een mix van toetsen aan die passen bij de leerdoelen van de verschillende modulen. Voorbeelden hiervan zijn mondelinge en schriftelijke kennistoetsen, vaardigheidstoetsen, toetsing van de stage, projectverslagen, onderzoeksverslagen, presentatie, beroepsproducten voor in een portfolio, assessment.

De opleidingen stellen in hun toetsbeleid dat zij de studenten rijke feedback willen geven. Naast het afnemen van summatieve, selecterende toetsen, zorgen de opleidingen ook voor formatieve toetsing. Zo heeft het portfolio een formatieve functie wanneer de SB'er met de student diens ontwikkeling bespreekt.

Ten tijde van de audit vonden een aantal ontwikkelingen rondom het toetsen plaats. Zo is er binnen Saxion een nieuw toetskader ontwikkeld waarin de kwaliteitspiramide van eigentijds toetsen en beoordelen centraal staat. Saxion Next wil daarmee ook gaan werken. Daarnaast buigen de tweedegraadslerarenopleidingen zich over het ontwikkelen van leerwegaafhankelijke toetsen (LOT) in het kader van het experiment.

Validiteit, betrouwbaarheid, inzichtelijkheid

De opleidingen zorgen er op verschillende manieren voor dat de toetsen, valide, betrouwbaar en transparant zijn, conform de afspraken in het Toetsbeleid. Dat doen zij o.a. door:

- in de readers en praktijkboeken duidelijk te vermelden aan welke competenties wordt gewerkt, wat de leerdoelen zijn en op welke manier en op basis van welke indicatoren de studenten worden beoordeeld;
- voor alle toetsen toetsmatrijzen op te stellen
- beoordelingsformats op te stellen met een rubric;
- het zogenoemde 'meer-ogen' principe toe te passen o.a. bij het beoordelen van de leerwerktaken, de stage en de afstudeerdossiers;
- het beroepenveld te betrekken bij het beoordelen van de stage/het werkplekleren;
- toetsconstructeurs in te zetten die een certificaat Basis Kwalificatie Examinering (BKE) hebben;
- de examencommissie toe te laten zien op de deskundigheid van examinatoren;
- de toetscommissie van APO steekproeven te laten nemen van toetsen en de eigen examencommissie die tweemaal per jaar een steekproef neemt van eindwerken. (Zie de hieronderstaande paragraaf)

Examencommissie en toetscommissie

De tweedegraadslerarenopleidingen kennen een eigen examencommissie die bestaat uit vertegenwoordigers vanuit de verschillende opleidingstrajecten aangevuld met een externe deskundige vanuit een van de opleidingen van Saxion.

Uit de gesprekken tijdens de audit is gebleken dat de examencommissie haar taak heel serieus neemt en conform de wet uitvoert.

De commissie stelt jaarlijks een borgingsagenda op: een draaiboek om de kwaliteit van het toetsen en beoordelen te borgen. Daarin staat o.a. dat alle leden van de commissie tweemaal per studiejaar afstudeerproducten (afstudeerdossiers) bestuderen en vaststellen of hun gemeenschappelijke oordeel overeenstemt met het oordeel dat gegeven is door de beoordelaar. Dat is een sterk punt.

De commissieleden borgen ook hun onafhankelijkheid bij besprekingen van cases: als het een student uit de eigen opleiding(en) betreft, onthoudt het betrokken lid zich van stemming. De examencommissie neemt in het kader van professionalisering deel aan Saxionnetwerken, zoals het netwerk voor voorzitters van examencommissies en casusbesprekingen. De commissie bereidt zich nu voor op de nieuwe situatie rondom het werken met leeruitkomsten en leerwegaafhankelijk toetsen. Ze neemt deel aan landelijke bijeenkomsten en wordt geschoold in themabijeenkomsten die worden georganiseerd voor examencommissies van opleidingen die zijn aangesloten bij de Saxion Parttime School, die ook meedoet aan het experiment Leeruitkomsten. Het is een mooie bijkomstigheid dat de examencommissie van de tweedegraadslerarenopleidingen van Saxion Next daarvan kan profiteren.

Toch plaatst het auditteam net als bij de visitatie in 2012 een kanttekening bij de samenstelling van de commissie waarin drie van de vier teamleiders zitting hebben. Deze teamleiders zijn vanuit hun functie ook nauw betrokken bij het opstellen en uitvoeren van het toetsbeleid, het toetsen en beoordelen en het borgen van het eindniveau. Het auditteam dringt er nogmaals op aan, dat de opleidingen op zoek gaan naar andere leden in het kader van externe borging van de kwaliteit van de toetsing.

De toetscommissie van de APO beoordeelt ieder jaar aan de hand van een checklist een aantal toetsen op de aspecten: passend bij de leeruitkomsten, transparantie, validiteit en betrouwbaarheid. De commissie geeft de toetsconstructeurs van de tweedegraadslerarenopleidingen vervolgens feedback ter verbetering van hun toets(en). Ook hierin kunnen de tweedegraadslerarenopleidingen dus profiteren van de nabijheid van APO.

- *Reguliere traject*

Bevindingen auditteam met betrekking tot de steekproef van bestudeerde toetsen

De toetsen die het auditteam inzag van het reguliere traject, waren in de ogen van het auditteam goed op orde.

Bij elk van de bestudeerde toetsen zat een toetsmatrijs en een overzicht van de prestatie-indicatoren waarop de studenten werden getoetst. Uit de toetsmatrijzen blijkt dat de opleidingen op meerdere aspecten toetsen: kennis, begrip, toepassing, analyse. Zo bevatte bijvoorbeeld de toets TG 02 meerdere type toetsvragen: een aantal open vragen, een aantal meerkeuzevragen en een aantal juist/onjuist vragen. In de Vaktaak zag het auditteam eveneens veel toetselementen terug, waaronder inzicht in eigen kennis van het schoolvak en in de kennisbasis, toepassing van vaardigheden en reflectie hierop.

Bij de toetsen zaten duidelijke instructies voor de examinerator, zoals een correctiemodel waarin de juiste antwoorden helder en eenduidig waren beschreven. Ook voor het beoordelen van de Vaktaak zag het auditteam een duidelijk beoordelingsformulier met een rubric voor het oordeel onvoldoende, voldoende, goed. Het auditteam heeft geconstateerd dat de rubrics bij 'Beroepsbeeld' en bij het LIO-assessment over het algemeen erg summier waren ingevuld: alleen vinkjes in de kolommen onvoldoende - voldoende - goed. Het auditteam miste hierbij een inhoudelijke toelichting. Het auditteam beveelt de opleidingen aan hier altijd aandacht aan te besteden, teneinde de student systematische en ontwikkelgerichte feedback te verschaffen.

Afstuderen

Studenten van het reguliere traject studeren af op basis van een afstudeerdossier, waarin zij aantonen dat zij de beoogde SBL-competenties beheersen. Dit doen zij aan de hand van een aantal producten:

- Beroepsbeeld - hierin toetst de opleiding met name competentie 7: competent in reflectie en ontwikkeling. In het verslag van het Beroepsbeeld schetst de student zijn eigen visie op onderwijs door o.a. zijn ideale school te beschrijven, de vaardigheden en competenties die docenten in deze ideale school moeten bezitten en de rol die hij zelf in het onderwijs wil vervullen. Het Beroepsbeeld wordt beoordeeld door de SB'er/stagedocent van de opleiding en een beroepsbeoefenaar naar keuze. Deze tweede beoordelaar is een bevoegd docent waarmee de student recent heeft samengewerkt;
- Vaktaak - hierin toetst de opleiding competentie 3: vakinhoudelijk en didactisch competent. In de Vaktaak geeft de student een beschrijving van en reflectie op zijn eigen kennis van het schoolvak en de kennisbasis op basis van toetsen die hij heeft gemaakt. Voor de competenties met betrekking tot algemene en vakspecifieke didactiek levert de student bewijzen dat hij startbekwaam is. De Vaktaak wordt beoordeeld door de stagedocent en de mentor/vakdocent van de stageschool;
- LIO-assessment - hierin toetst de opleiding de beheersing van alle 7 SBL-competenties. De student stelt gedurende zijn studie een portfolio samen met bewijzen van kunnen, beoordelingen van de mentor en de stagedocent en zijn eigen reflectie hierop. Bij het assessment zijn drie beoordelaars betrokken: de SB'er/stagedocent van de opleiding, de mentor/vakdocent van de stageschool en de teamleider/leidinggevende of schoolopleider van de stageschool. Zij beoordelen de student op alle zeven competenties.

Aan het einde van de studie voert de student een eindgesprek op basis van zijn afstudeerdossier.

Het auditteam is op basis van bovenstaande van oordeel dat de opleidingen op een zeer gedegen en gevarieerde wijze toetsen of de studenten de vereiste competenties op het niveau van startbekwame leraar hebben gerealiseerd. Wel adviseert het auditteam de opleidingen op basis van de eindproducten die het zelf inzag en op basis van de gesprekken hierover met de studenten nog verder na te denken over i) de positionering van de Vaktaak en wat de opleidingen daarmee precies beogen in het kader van het afstuderen, ii) de eigen verantwoordelijkheid en mate van zelfsturing van de student hierin en iii) de eisen die de opleiding aan de verschillende producten stelt. Nu kan een student in hoge mate zelf(sturend) richting geven aan de Vaktaak en daarbij strategisch te werk gaan. De eisen die de opleidingen stellen moeten daarom specifieker worden.

Weging en Oordeel

De opleidingen toetsen op een valide, betrouwbare en voor alle betrokkenen inzichtelijke wijze of de studenten de competenties en daaruit afgeleide doelen behalen. Het auditteam is van oordeel, dat de opleidingen het toetsen en beoordelen goed op orde hebben. De opleidingen hebben voor alle toetsen toetsmatrijzen opgesteld, ze maken gebruik van verschillende passende toetsvormen, zetten regelmatig meer-ogen in bij het beoordelen en hebben duidelijke correctiemodellen en beoordelingsformulieren met een rubric opgesteld. Aan de hand van het afstudeerdossier toetsen de opleidingen tot slot op een zeer gedegen en gevarieerde wijze of de studenten het niveau van een startbekwame leraar hebben gerealiseerd.

De examencommissie borgt de kwaliteit van het toetsen en beoordelen zorgvuldig, o.a. aan de hand van haar jaarlijkse borgingsagenda. De toetscommissie van APO speelt een ook krachtige rol in het toezien op de kwaliteit van de toetsen.

Het auditteam beoordeelt deze standaard daarom met een 'goed'.

4.7. Gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de resultaten van tussentijdse en afsluitende toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

- *Generiek*

Wijze waarop afgestudeerden in de praktijk functioneren

Uit de documentatie en de gesprekken tijdens de audit met vertegenwoordigers vanuit het werkveld en alumni, is gebleken dat de tweedegraadslerarenopleidingen van Saxion Next al jaren voorzien in een arbeidsmarktbehoefte. Uit het alumni-onderzoek uit 2015 blijkt dat nagenoeg alle afgestudeerden (97%) direct een baan hadden. Tevens hadden zij naast lesgevende taken binnen hun de school vaak ook een rol als mentor, studieloopbaanbegeleider, zorgcoördinator, teamleider of voorzitter van de vaksectie. Dat is voor het auditteam eveneens een indicatie voor het gerealiseerde niveau van de afgestudeerden.

- *Reguliere traject*

Eigen waarneming van het auditteam over het gerealiseerde niveau

Het auditteam heeft van alle lerarenopleidingen uit het reguliere traject afstudeerdossiers bestudeerd: Vaktaken, Beroepsbeeld en LIO-assessment. Van nagenoeg elke opleiding selecteerde het auditteam het volledige dossier van twee studenten. Van de lerarenopleiding Frans was er slechts één recent dossier beschikbaar en van de lerarenopleidingen Duits en Geschiedenis was geen recent afstudeerwerk beschikbaar. Het auditteam bestudeerde eindwerken van in totaal 27 afgestudeerden uit 2013-2017.

Het auditteam is van oordeel, dat de studenten in de verschillende producten hebben aangetoond dat zij startbekwaam zijn. Ze hebben voldaan aan alle eisen die de opleidingen aan de producten hebben gesteld.

De uitwerkingen van de Vaktaak en het Beroepsbeeld waren heel divers. Studenten hadden hierin veel vrijheid en eigen regie. Dat past bij wat de opleidingen van deze - vaak al wat oudere - deeltijdstudenten mogen verwachten. Er zaten heel goede producten tussen. Zo waren er een aantal mooie zelfanalyses van de eigen kennis, waarbij de studenten beschreven hoe ze aan eventuele hiaten wilden werken. Ook waren er een aantal interessante beschrijvingen/uitwerkingen van ideale scholen.

Toch heeft het auditteam enige aarzeling bij de enorme vrijheid in de mate waarin studenten zelf kunnen bepalen hoe zij hun kennis en vaardigheden beoordelen, zonder externe stem. Zoals al onder standaard 10 is vermeld, beveelt het auditteam de opleidingen aan specifiekere eisen te stellen.

Het auditteam is van oordeel dat alle producten zeker basiskwaliteit hebben.

Uit de beoordelingen van de LIO-assessments is gebleken dat alle studenten hebben aangetoond de zeven competenties op een voldoende tot goed niveau te beheersen.

Weging en Oordeel

Het auditteam is van oordeel dat de 27 studenten van het reguliere traject in hun afstudeerdossiers hebben aangetoond dat zij op het vereiste bachelorniveau beschikken over de competenties van een startbekwaam tweedegraads leraar. Dat blijkt uit de producten in de Vaktaak en het Beroepsbeeld en uit het behalen van een voldoende tot goede beoordeling voor het LIO-assessment.

Alumni en vertegenwoordigers vanuit het werkveld zijn tevreden over de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk functioneren.

Dat nagenoeg alle studenten direct een baan hebben en dat zij naast lesgevend taken ook andere verantwoordelijke rollen vervullen binnen de school, is voor het auditteam een belangrijke indicatie voor het gerealiseerde niveau.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL REGULIERE TRAJECT

Saxion Next biedt in de reguliere variant tweedegraadslerarenopleidingen aan, die sterk beroepsgericht zijn en (via maatwerk) studentgeoriënteerd. De opleidingen bedienen vooral een oudere doelgroep die op basis van eerder verworven kennis en ervaringen, specifieke wensen en eisen heeft. De opleidingen spelen daar goed op in, zijn flexibel en bieden maatwerk. De opleidingen hebben vooral een pragmatische insteek.

Het auditteam heeft vertrouwen in de kwaliteit van de opleidingen in het reguliere traject.

Het auditteam beoordeelde standaard 1 met betrekking tot de doelstellingen, standaard 2 met betrekking tot de beroepsgerichtheid van het programma, standaard 6 met betrekking tot het personeel, standaard 7 met betrekking tot de voorzieningen, standaard 8 met betrekking tot studiebegeleiding en informatievoorzieningen en standaard 11 met betrekking tot het gerealiseerde niveau met een 'voldoende'.

Het auditteam beoordeelde standaard 3, 4 en 5 met betrekking tot de inhoud, de vormgeving en de aansluiting van het programma, standaard 9 met betrekking tot de kwaliteitszorg en standaard 10 met betrekking tot de toetsing met een 'goed'.

Op grond van bovenstaande oordelen acht het auditteam – gelet ook op de beslisregels van de NVAO– een algemeen eindoordeel 'voldoende' op zijn plaats.

6. AANBEVELINGEN

Aanbevelingen Generiek

- Het auditteam beveelt de opleidingen aan in de doelstellingen explicieter aandacht te besteden aan het ontwikkelen van kennis en vaardigheden om in een multiculturele omgeving te kunnen werken en om te kunnen gaan met diversiteit.
- Het auditteam acht de huidige samenstelling en de expertise wat aan de magere kant en beveelt de opleidingen aan de commissie nog verder te verbreden met het oog op alle actuele ontwikkelingen in het werkveld.
- Het auditteam adviseert de opleidingen naar mogelijkheden te zoeken om toch ook in het curriculum zelf explicieter dan nu het geval is, aandacht te besteden aan onderwerpen als 21^e -eeuwse vaardigheden, digitale didactiek, opbrengstgericht werken, passend onderwijs, burgerschapsvorming et cetera.
- Het auditteam adviseert de opleidingen in de eisen aan de vaktaken en aan de LIO-rapportage duidelijk de vakdidactische eisen weer te geven.
- Het auditteam beveelt de opleidingen aan verder te gaan op de reeds ingeslagen weg naar meer flexibel onderwijs.
- Het auditteam beveelt alle docenten aan om in het kader van eigen professionalisering aandacht te besteden aan de ontwikkeling van eigen digitale didactische vaardigheden, het met en van elkaar te leren in professionele leergemeenschappen in gang te zetten en daar waar van toepassing een mbo-stage te lopen en kennis te verwerven van opleidingsscholen. Ook een jaarlijkse werkvelddag met een inhoudelijk thema samen met alle mentoren vanuit het werkveld is aanbevelenswaardig.
- Het auditteam beveelt het management van APO aan, de belastbaarheid van de docenten goed te blijven volgen.
- Het auditteam dringt er nogmaals op aan, dat de opleidingen op zoek gaan naar andere, leden voor de examencommissie die de plaats innemen van de teamleiders in het kader van externe borging van de kwaliteit van de toetsing.

Aanbevelingen Reguliere traject

- Het auditteam beveelt de docenten die het mbo niet goed kennen met klem aan, bezoeken af te leggen aan een ROC of AOC en/of daar een korte docentstage te lopen.
- Het auditteam adviseert de opleidingen verder na te denken over i) de positionering van de Vaktaak en wat de opleidingen daarmee precies beogen in het kader van het afstuderen, ii) de eigen verantwoordelijkheid en mate van zelfsturing van de student hierin en iii) de eisen die de opleiding aan de verschillende producten wil stellen. De eisen daaraan moeten specifiekere worden.
- Het auditteam beveelt de opleidingen aan in de beoordelingsformulieren van het Beroepsbeeld en het LIO-assessment altijd aandacht te besteden aan een inhoudelijke toelichting op de beoordeling, zodat de student systematische en ontwikkelgerichte feedback krijgt.

Buiten het toetsingskader om wil het auditteam de opleiding nog de volgende aanbeveling meegeven: Stimuleer de studenten in het reguliere traject om meer ambitie te tonen en in het kader van het afstudeerproduct de Vaktaak om niet het havo maar het vwo-examen in het eigen vak te maken. Nu mogen studenten zelf kiezen met welk examen zij hun eigen vakkennis willen toetsen.

BIJLAGE I Scoretabel reguliere traject

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Saxion Next Opleidingen tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad Reguliere traject deeltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde eindkwalificaties	
Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties	V
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	V
Standaard 3. Inhoud programma	G
Standaard 4. Vormgeving programma	G
Standaard 5. Aansluiting programma	G
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	V
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	V
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	V
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	G
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	G
Gerealiseerde eindkwalificaties	
Standaard 11. Eindkwalificaties	V
Algemeen eindoordeel	V

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Audit tweedegraads lerarenopleidingen Saxion Next – woensdag 27 september 2017

Kernteam:

Ruud van der Herberg (voorzitter)

Rob van der Vaart

Rob Elgershuizen

Antoinette van Berkel

Mark Teunissen (student)

Rianne Versluis (secretaris 1)

Vakdeskundigen:

Clary Ravesloot (alfa + Nederlands)

Johan Gademan (bèta + Wiskunde)

Geert Hoevers (gamma)

Ger Broers (secretaris 2)

Tijd	lokaal	gesprekspartners	auditteam	gespreksonderwerpen
08:00– 09:00	B5.02	vooroverleg auditteam	kernteam+ vakdesk alfa, bèta, gamma	
09:00– 10:00	B5.02	Managementteam Jan Auwke Diepenhorst, directeur APO Luuck Sanders, studieleider Karin Wolters, studieleider Nederlands Jan Speelpenning, studieleider wiskunde Gerda Moesbergen, studieleider Engels	<u>Kernteam</u> Ruud van der Herberg (voorzitter) Rob van der Vaart Rob Elgershuizen Antoinette van Berkel Mark Teunissen Rianne Versluis	<ul style="list-style-type: none"> - opzet opleidingen - ambities - relatie beroepenveld - internationale dimensie - borging hbo-niveau - borging kwaliteit instroom (focuspunt) - afstudeerrichtingen ‘algemeen vormende onderwijs’ en ‘beroepsgericht onderwijs’ (focuspunt) - opleiding Engels (start sept ’17) - personeelsbeleid + borging kwaliteit docenten/de vakdidacticus (focuspunt) - rendementen - kwaliteitszorg - planvorming pilot

				- verhouding Saxion–Saxion Next (regie, verantwoordelijkheid)
	A4.12	inzien afstudeerdossiers	<u>vakdeskundigen</u> <u>alfa, bèta,</u> <u>gamma</u> Clary Ravesloot Johan Gademan Geert Hoever Ger Broers	
10:00– 11:00	B5.02	<u>Generieke elementen</u> <u>binnen de opleidingen</u> Luuck Sanders, docent Onderwijskunde Jan Speelpenning, docent wiskunde Gerda Moesbergen, docent Engels Karin Wolters, docent Nederlands Gijs Eidhof, docent Onderwijskunde	<u>Kernteam</u> Ruud van der Herberg (voorzitter) Rob van der Vaart Rob Elgershuizen Antoinette van Berkel Mark Teunissen Rianne Versluis	- stage – werkpleklers/samen opleiden - borging kwaliteit werkplek - flexibiliteit curriculum/ maatwerk, werkvormen - toetsen en beoordelen - eindwerk: afstudeerdossier - studielast - studiebegeleiding - relatie docenten– beroepenveld - eigen desk. docenten
	A4.12	inzien afstudeerdossiers	<u>vakdeskundigen</u> <u>alfa, bèta,</u> <u>gamma</u> Clary Ravesloot Johan Gademan Geert Hoever Ger Broers	
11:00– 11:30	B5.02	interne terugkoppeling	kernteam + vakdeskundigen	

11:30– 12:30	B5.02	<u>vakken</u> <u>alfa+beta+gamma</u> <u>(regulier programma)</u> * Gijs Eidhof, docent onderwijskunde, stagebegeleider. * Margreet Grotenhuis, docent orthopedagogiek, stagebegeleider * Frank van Schie, stagebegeleider * Peter Biesmans, stagebegeleider * Ruud Kramer, stagebegeleider * Leo Klapwijk, stagebegeleider * Luuck Sanders, docent onderwijskunde, stagebegeleider.	<u>kernteam +</u> <u>vakdeskundigen</u> Ruud van der Herberg (voorzitter) Rob van der Vaart Rob Elgershuizen Mark Teunissen Rianne Versluis Clary Ravesloot Johan Gademan Geert Hoevers Ger Broers	- generieke vakken: Ontwikkelingspsychologie/ Pedagogiek/Didactiek - vakdidactiek - kennisbases (generiek, vakspecifiek) (focuspunt) - flexibiliteit curriculum/ maatwerk, werkvormen - begeleiden/beoordelen stage - toetsen en beoordelen - vakspecifiek eindwerk: vaktaak - relatie docenten– beroepenveld - eigen desk. docenten
	A4.12	Inzien materialen	Antoinette van Berkel	- inzien materialen, w.o. leerwegaafhankelijke toetsen, studiematerialen
12:30– 13:00	B5.02	lunch	kernteam + vakdeskundigen	- intern overleg o.a. over het experiment - inzien materialen
13:00– 14:00	B5.02	open spreekuur	<u>deel kernteam</u> Ruud van der Herberg Mark Teunissen	

	A4.12	inzien materialen	<u>deel kernteam</u> ± <u>vakdeskundigen</u> Rob van der Vaart Rob Elgershuizen Clary Ravesloot Johan Gademan Geert Hoever Rianne Versluis Ger Broers	- inzien materialen, w.o. toetsen, studiematerialen, verslagen overleggen van verschillende geledingen, jaarverslag - examencommissie, evaluatie en plannen - kwaliteitszorg e.d.
14:00–15:00	B5.02	<u>Wiskunde</u> * Jan Speelpenning, studieleader Wiskunde, stagebegeleider * Frits Hof, docent rekenen/wiskunde Pabo, docent wiskunde TGWI, stagebegeleider * Frits Spijkers, docent wiskunde TGWI, auteur methode MathPlus, stagebegeleider * Anneke Grunefeld, docent wiskunde TGWI, stagebegeleider * Els Meuldijk, docent wiskunde TGWI, stagebegeleider * Peter Biesmans, docent wiskunde TGWI, docent wiskunde Saxion LED, stagebegeleider	<u>deel kernteam</u> + desk <u>Wiskunde</u> Rob van der Vaart Rob Elgershuizen Johan Gademan Rianne Versluis	- vakinhoud - vakdidactiek - kennisbases (generiek, vakspecifiek) (focuspunt) - flexibiliteit curriculum/ maatwerk, werkvormen - begeleiden/beoordelen stage - toetsen en beoordelen - vakspecifiek eindwerk: actie-onderzoek - relatie docenten-beroepenveld - eigen desk. docenten

	D3.35	<u>Nederlands</u> * Karin Wolters, studieleider Nederlands, docent actieonderzoek * Maarten Dijkstra, docent taalkunde * Melina Put, docent taalbeheersing * Willemijn Zwart, docent letterkunde * Evelien Karelse (onder voorbehoud), docent letterkunde * Gijs Eidhof, docent onderwijskunde * Irma Meijer (stagebegeleider) * Victoria Vis (stagebegeleider)	<u>deel kernteam + desk Nederlands</u> Ruud van der Herberg Clary Ravesloot Mark Teunissen Ger Broers	<ul style="list-style-type: none"> - vakinhoud - vakdidactiek - kennisbases (generiek, vakspecifiek) (focuspunt) - flexibiliteit curriculum/ maatwerk, werkvormen - begeleiden/beoordelen stage - toetsen en beoordelen vakspecifiek eindwerk: actie-onderzoek - relatie docenten-beroepenveld - eigen desk. docenten
	A4.12	inzien afstudeerdossiers	<u>vakdeskundige gamma</u> Geert Hoevers	
15:00–16:00	B5.02	<u>studenten alfa, bèta, gamma</u> <i>(gespreid over de clusters, inclusief net afgestudeerden)</i> Thomas Roode Bernd Kohne Nico Paul ten Hove Marieke Jansen Tineke de Wit Eline van Leeuwenkamp Daniel Wijnbergen Theun Veldhuizen	<u>deel kernteam + desk gamma</u> Rob van der Vaart Rob Elgershuizen Geert Hoevers Mark Teunissen Rianne Versluis	<ul style="list-style-type: none"> - kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid/ /blended learning/ flexibele routes/ maatwerk - aansluiting - toetsen en beoordelen - kwaliteit docenten - voorzieningen - eigen producten

	D3.35	<p>studenten Nederlands + Wiskunde</p> <p><u>Studenten Nederlands</u> Myrthe Maris Manuela Geilenkirchen Marrit Schaafsma Gerlinde Eikens</p> <p><u>Studenten Wiskunde</u> Jennie Hartman Margreet Pitstra Joost Weusthof Egbert Stoop</p>	<p><u>deel kernteam+ desk</u> <u>Nederl+desk</u> <u>Wisk</u></p> <p>Ruud van der Herberg Clary Ravesloot Johan Gademan Ger Broers</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid/ blended learning/ flexibele routes - aansluiting - toetsen en beoordelen - kwaliteit docenten - voorzieningen - eigen producten
16:00–17:00	B5.02	interne terugkoppeling alfa, bèta, gamma	kernteam + vakdeskundigen	
17:00–17:45	B5.02	<p><u>Werkveld</u></p> <p>Carel Vaneker, opleidingsfunctionaris/ schoolopleider VO (voorheen adj.directeur) Frank van Lier, directeur VO Arnold Klunder, teammanager MBO</p>	<p><u>deel kernteam</u></p> <p>Ruud van der Herberg Rob Elgershuizen Rianne Versluis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld - werkplekleren/samen opleiden + begeleiding en beoordeling - niveau
	A4.12	<p><u>Alumni</u></p> <p>Hugo Waltman, Regulier Nadie Draaijer, Regulier Yasmine Dkissi, Regulier Annemieke Berkelaar, Regulier Marcella Huiskes, Regulier, o.v.b. Natascha Kuipers, Nederlands</p>	<p><u>deel kernteam</u></p> <p>Rob van der Vaart Mark Teunissen</p>	<p>o.a. kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten)</p> <p>– functioneren in de praktijk of vervolgopleiding</p>
17:45–18:30	B5.02	diner	kernteam	

18:30– 19:15	B5.02	<u>Examencommissie</u> Luuck Sanders Karin Wolters Marlieke Schipper Jan Speelpenning Geerle van der Wijk (extern lid)	<u>Kernteam</u> Ruud van der Herberg (voorzitter) Rob van der Vaart Rob Elgershuizen Mark Teunissen Rianne Versluis	<ul style="list-style-type: none"> - Bevoegdheden en taken examencommissie (en toetscommissie?) - rol in de interne kwaliteitszorg toetsing en beoordeling - feitelijk uitvoering - implementatie/afname landelijke kennistoetsen - borging gerealiseerd niveau <p><i>(met focus op de aandachtspunten vanuit de documentenanalyse)</i></p>
19:15– 19:30	B5.02	pending issues	<u>Kernteam</u> Ruud van der Herberg (voorzitter) Rob van der Vaart Rob Elgershuizen Mark Teunissen Rianne Versluis	
19:30– 20:00	B5.02	interne terugkoppeling auditteam	kernteam	
20:00	B5.02	terugkoppeling <i>(alle belangstellende zijn welkom)</i>	<u>Kernteam</u> Ruud van der Herberg (voorzitter) Rob van der Vaart Rob Elgershuizen Mark Teunissen Rianne Versluis	
20.30	B5.02	Napraten onder het genot van een drankje	Alle aanwezigen	Saxion sluit het gebouw om 22.00 uur

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende deeltijdopleidingen is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 19 december 2014. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditteam zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de opleidingen en de verschillende trajecten.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Het oordeel van het auditteam vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 19 december 2014'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1, 10 of 11 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien tenminste alle standaarden minimaal voldoende zijn en 5 standaarden als 'goed' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 11.

- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien tenminste alle standaarden minimaal 'goed' worden bevonden en 5 standaarden als 'excellent' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 11.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten generiek

- Kritische reflectie opleidingen
- Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties van de opleidingen
- Opleidingsconcept Saxion Next
- Onderwijs- en examenregeling (OER) 2017-2018
- Stagebeleid Tweedegraadslerarenopleidingen Saxion Next
- Onderzoek in de Tweedegraadslerarenopleidingen Saxion Next
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Beleidsnotitie internationalisering in de Tweedegraadslerarenopleidingen Saxion Next
- Studeren met een functiebeperking
- APO huisvestingsplan
- Kwaliteitszorgplan Tweedegraadslerarenopleidingen Saxion Next – APO
- Uitval, rendement en gemiddelde studieduur van gediplomeerden
- Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO)
- Werkgeversonderzoek 2015-2016
- Toetsbeleid Tweedegraadslerarenopleidingen Saxion Next
- Toeten met denkkraft, Saxion beleidskader 2017-2020
- Jaarverslag en jaarplan examencommissie 2015-2016
- Handleiding examencommissie van de Tweedegraadslerarenopleidingen studiejaar 2016-2017
- Verslagen opleidingscommissie
- Overzichtslijst van *alle* eindwerken van de laatste drie jaar

Lijst geraadpleegde documenten reguliere traject

- Competentiematrix regulier
- Studiegids regulier, inclusief schematisch programmaoverzicht
- Praktijkboek regulier, inclusief competentiekaarten
- Studenttevredenheidsonderzoek, november 2016, regulier
- Verwantschapstabel
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal
- Overzichtslijst van alle eindwerken van afgestudeerden uit het reguliere traject van de laatste twee à drie jaar

Het auditteam heeft van de volgende studenten afstudeerdossiers:
bekeken ³:

Aantal	Studentnummer	Ierarenopleiding	afgestudeerd
1	241116	Aardrijkskunde	Juni 2013
2	2441383	Aardrijkskunde	Juni 2014
3	2441013	Beeldende Vorming	Aug 2016
4	2441334	Beeldende Vorming	April 2014
5	413547	Biologie	Juni 2016
6	431803	Biologie	April 2017
7	302171	Economie	Juni 2016
8	2441345	Economie	Aug 2017
9	2441378	Engels	Mei 2015
10	412696	Engels	Juni 2016
11	2440882	Frans	Maart 2013
12	2422467	Maatschappijleer	Febr 2017
13	149555	Maatschappijleer	Aug 2017
14	2434928	Natuurkunde	Juli 2014
15	2440661	Natuurkunde	Juni 2013
16	2441511	Nederlands	Juni 2016
17	431801	Nederlands	Juli 2017
18	148727	Scheikunde	Juli 2016
19	431904	Scheikunde	Juli 2017
20	104885	Techniek	Juni 2011
21	2441567	Techniek	Juni 2014
22	412690	Verzorging/Gezondheidskunde	Juni 2016
23	133194	Verzorging/Gezondheidskunde	Juni 2017
24	402831	Verzorging/Huishoudkunde	Jan 2016
25	2441117	Verzorging/Huishoudkunde	Juni 2014
26	428371	Wiskunde	Juli 2016
27	442986	Wiskunde	Juli 2017

³ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Overzicht auditteam

Naam visitatiegroep:	n.v.t.
----------------------	--------

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditteam van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (inclusief titulatuur)	Korte functiebeschrijvingen
Drs. R.B. van der Herberg	De heer Van der Herberg is partner bij Hobéon en heeft ruime ervaring met audits in het voortgezet en hoger onderwijs; voorheen rector van een grote onderwijsorganisatie in het voortgezet onderwijs, heeft sociale geografie voor onderwijs en informatieoverdracht gestudeerd aan de UU.
Prof. Dr. J.F.M. van der Vaart	De heer Van der Vaart was tot oktober 2016 Dean bij de University College Utrecht, Honours Dean Universiteit Utrecht en Vice Rector for Learning & Teaching, Universiteit Utrecht.
R.C.M. Elgershuizen	De heer Elgershuizen is sinds 1-2-2017 lid van het College van Bestuur van LMC-VO Rotterdam met 24 locaties voor voortgezet onderwijs van praktijkonderwijs tot vwo; voorheen directeur Instituut voor Leraren Hogeschool Rotterdam en directeur van diverse scholen voor vo en po.
Drs. A. van Berkel	Mevrouw Van Berkel is als ontwikkelaar, adviseur en trainer werkzaam bij de Hogeschool van Amsterdam; haar huidige kernactiviteiten hebben betrekking op (leerwegaafhankelijk) toetsen en beoordelen in het hbo en het valideren van leeruitkomsten.
Drs. C.J.M. Ravesloot	Mevrouw Ravesloot is sinds 2015 als vakdidacticus Nederlands werkzaam aan de lerarenopleidingen van de RUG; voorheen leerplanontwikkelaar Nederlands bij SLO en docent Nederlands in het voortgezet onderwijs.
Drs. J. Gademan	De heer Gademan is onafhankelijk educatief specialist met als aandachtsgebied o.a. wiskunde onderwijs en ICT; daarnaast docent wiskunde in het vo, docent vakdidactiek wiskunde en docent rekenen&wiskunde in het hoger onderwijs.
Drs. A.W.G. Hoevers	De heer Hoevers is econoom en sinds 1995 vakdidacticus economie en lerarenopleider bij de RUG. Hij heeft sinds 2012 een eigen onderneming voor coaching en training van docenten in het (hoger) onderwijs; voorheen docent AE en BE bij de NHL.
M. Teunissen	De heer Teunissen is deeltijdstudent aan de tweedegraadslerarenopleiding Nederlands van Hogeschool Utrecht. Teunissen is als docent Omgangskunde en Nederlands en studieloopbaanbegeleider werkzaam aan ROC Midden Nederland
G.C. Versluis	Mevrouw Versluis is senior-adviseur bij Hobéon; tevens getraind secretaris door de NVAO sinds november 2010.
Drs. G.W.M.C. Broers	De heer Broers is adviseur bij Hobéon; tevens getraind secretaris door de NVAO sinds november 2010.

Op 1 mei 2017 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditteam t.b.v. de beoordeling van de opleidingen tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad van Saxion Next, onder het nummer 005535.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditteam van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl